

List

LETO XVIII
ŠT. 12
30. DECEMBER 2011
1,60 EUR

ISSN 1581-8373

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Poština
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

OBČINA ŠOŠTANJ

*Skrivnost sreče ni v tem, da delamo tisto, kar bi radi,
temveč da imamo radi tisto, kar delamo.*
(L. N. Tolstoj)

**V letu 2012 vam želimo, da uspete najti svoj košček sreče in iz
drobnih trenutkov sestavite mozaik lepih nepozabnih spominov.**

**Srečno 2012, blagoslovljen božič
ter čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti.**

Župan Darko Menih, prof., svetniki in uprava Občine Šoštanj.

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko
Menih, župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik, Eurograf d.o.o.

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 1 (januar 2012), pošljete najkasneje do 15. januarja 2012 na elektronski naslov: list.revija@gmail.com

Naša občina	4
Sporočilo za javnost	6
Dogodki in ljudje	9
Župnijska obvestila	14
Intervju	15
Zvaljene volitve	18
Napovednik prireditev	22
Šolski list	24
Vrtec	28
Podoba kulture	30
Zapisani (v) glasbi	32
Muzej usnjarstva Šoštanj	33
Iz/beremo	34
Obletnica	36
Šport in rekreacija	40
Iš piš, ti loviš	42
Veselo nedeljsko popoldne	43

Foto: Dejan Tonkli

Razpis za šport

Občina Šoštanj je objavila Javni razpis za sofinanciranje programov športa v letu 2012. Razpisno dokumentacijo in razpisne obrazce najdete na spletni strani Občine Šoštanj: www.sostanj.si in na upravi Občine Šoštanj.

Naša občina

pripravlja: Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., višji svetovalec za odnose z javnostmi

Cesta proti Topolšici ponovno odprta

Od sobote, 26. novembra 2011, dalje je ponovno za ves promet odprta cesta od Šoštanja proti Topolšici. Cesta je prenovljena, razširjena in osvetljena. Največja pridobitev pa je zagotovo pločnik s kolesarsko stezo. S tem je poskrbljeno za varnost vseh udeležencev v prometu.

Peš in kolesarska pot je tako z izjemo krajšega odseka skozi samo mesto Šoštanj urejena od Topolšice do velenjskega jezera. To je zagotovo velika pridobitev – tako za domačine kot tudi za številne turiste, ki radi prihajajo v Topolšico.

Manjša dela na omenjeni cesti še vedno potekajo (urejajo brežine, zaradi mraza še niso zarisali črt...), zato vse uporabnike te ceste še vedno prosimo za strpno vožnjo in dosledno upoštevanje prometne signalizacije. Verjamemo, da se marsikdo razveselil ponovnega odprtja mlekوماتa pri kmetiji Napotnik.

Dvig adventnih vencev

27. november je bila letošnja prva adventna nedelja. Za uvod v praznični božično-novoletni čas vsako leto v Šoštanju Turistično olepševalno društvo pripravi dvig adventnih vencev na Trgu bratov Mravljakov.

Trg sedaj krasi devet čudovitih adventnih vencev. Vence je blagoslovil šoštanjski dekan monsignor Jože Pribožič. Simbolno je s tem blagoslov prenesel tudi na vse krajevne skupnosti, saj vsak venček simbolizira po eno krajevno skupnost v Občini Šoštanj.

Prvo luč na osrednjem vencu nad trgom je simbolno prižgal Vojko Krneža, podžupan Občine Šoštanj, saj se župan in poslanec Darko Menih prireditve ni mogel udeležiti, ker se je šele pred kratkim vrnil iz bolnišnice. Njegove misli ob adventu je prebrala Irena Skornšek, višja svetovalka za finance. Župan in poslanec je med drugim dejal:

»Spominjati se preteklosti, živeti v sedanosti in se pripravljati na prihodnost je smisel vsakega človeškega življenja. Te štiri adventne nedelje pa nas na nek način spodbujajo, da se vsaj enkrat v letu poglobimo vase, razmislimo o svojih dejanjih in odločitvah, o svojih vrednotah in ciljih, prisluhnemo drugim, jim namenimo prijazno besedo in jih poskušamo razumeti. V teh težkih gospodarskih in duhovnih časih, ko revščina trka že na marsikatera vrata, ko sosed ne pozna več sosedu, poskusimo vsaj v času adventa živeti drugače: umirjeno, človeka spodobno življenje.

Vonj po sveže pečenem pecivu iz naših kuhinj in topel stisk roke naj bosta največje darilo našim bližnjim. Ob pogledu na adventne vence, ki so jih izdelale pridne roke ključarjev, si zaželimo miru v naših srcih, cerkvene in posvetne šege pa naj bodo izraz naše zmrnosti in dostojanstva.«

Za kulturni program na prireditvi so z izvrstnim ubranim petjem poskrbeli člani Mešanega pevskega zbora Svoboda pod vodstvom Anke Jazbec. Peter Radoja, predstavnik Turistično olepševalnega društva Šoštanj, je ob koncu vse zbrane povabil še na prihod Miklavža.

Katarinin sejem

Pred Muzejem usnjarstva v Šoštanju je bil že 9. Katarinin sejem. Občina je leta 2003 obudila ta včasih največji šoštanjski sejem, ki ga prvič zasledimo v drugi polovici 18. stoletja.

Žal je iz leta v leto manj ponudnikov usnja in usnjenih izdelkov, tako sta se z usnjem predstavila le dva razstavljavca, eden s ponudbo copat, drugi pa s ponudbo pasov, denarnic, usnja, usnjenih jaken, hlač.

V tem adventnem času je bil tako poudarek v sejmski ponudbi na adventnih venčkih, božično-novoletnih darilih, okraskih, namiznih dekoracijah in podobno. Kot je že v navadi za šoštanjske sejme v zadnjih letih, ni manjkala ponudba domačih kulinarčnih dobrot, med in medeni izdelki, suho sadje ter izdelki domače in umetne obrti (nakit, spominki, igrače...). Na sejmu so se predstavila tudi nekatera turistična društva v občini, svojo stojnico pa je imel tudi Muzej usnjarstva na Slovenskem, ki je ob svoji drugi obletnici že tretjič gostil Katarinin sejem. Ta dan je bil ogled muzeja za vse brezplačen. Prijazno osebje in ob bogatih razstavah

Predvsem zaradi tega jih ljudje radi obiščejo, razstavljalci pa se k nam vedno z veseljem vračajo.

Župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih je šele pred nekaj dnevi prišel iz bolnišnice, zato se tokrat sejma ni mogel udeležiti, je pa vsem obiskovalcem in razstavljalcem prenesel pozdrave in se jim zahvalil za obisk.

Božično-novoletni sejem

Pred Pilon centrom je bil že 5. božično-novoletni sejem. To je najmlajši od šoštanjskih sejmov, ki se je leta 2007 pridružil Šmihelovemu in Katarininemu sejmu. Vsi sejmi so nadaljevanje bogate šoštajske sejemске tradicije, ki sega že več kot 600 let nazaj. Sejmi so namenjeni predstavitvi domačih obrti in običajev, prodaji zanimivih, doma narejenih izdelkov, predvsem pa tudi druženju.

Božično-novoletni sejem je povsem upravičil pričakovanja. Številni obiskovalci so občudovali izdelke na bogato obloženih stojnicah. Kvačkan nakit, punčke iz cunj, cvetlični aranžmaji, najrazličnejše verižice, miselni leseni izdelki, lončarski izdelki, domača zelišča, izdelki iz stekla... in seveda nepogrešljivi med in medeni izdelki, mleko in mlečni izdelki, suho sadje, jabolka, jabolčni čips in sokovi... Vsaka stojnica po svoje je pritegnila kupce.

Najdlje pa so se obiskovalci zadrževali pri stojnicah Turistično-razvojnega društva Raztok iz Šentvida in Turističnega društva Pristava. Slednji so pekli čevapčiče, ponujali zakuhanu vino, mošt..., vse so, kot navadno, delili brezplačno, poleg tega pa skrbeli še za dobro razpoloženje vseh obiskovalcev.

Na sejmu je prišel tudi župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih, ki se je zahvalil vsem razstavljalcem, obiskovalce pa je povabil, da se v čim večjem številu udeležijo prireditev v prazničnem decembru.

Pravljicni december v vili Mayer

Čarobno okolje vile Mayer je kot nalašč za ustvarjanje v prazničnem decembrskem času. Občina Šoštanj se je tako odločila, da je v letošnjem decembru v prostorih vile Mayer organizirala praznično obarvane ustvarjalne delavnice, ki so bile vsako soboto od 10. do 12. ure. Zadnja delavnica, ki je bila 24. decembra, je bila še posebej zanimiva, saj je bila ob zaključku delavnic pripravljena predbožično čajanka.

Vila Mayer je zagotovo primerna tudi za to, da otroke popelje v svet domišljije. Vsak torek in decembru je zato Občina Šoštanj ob 16. uri organizirala pravljicne urice. Tako ure pravljic kot ustvarjalne delavnice so bile namenjene otrokom, od 3. leta dalje, vodila pa jih je Sabina Skornšek.

Peta drsalna sezona tudi uradno odprta

Otvoritev je bila uraden začetek že pete drsalne sezone v Šoštanju. Za zabavo je poskrbel Matjaž Ograjenšek z otroškimi in zabavnimi pesmimi. Na odru se mu je pridružil še Jani Napotnik, skupaj sta zapela pesem Šoštanju in še nekatere priljubljene pesmi, svoje pevske sposobnosti pa so preskusili tudi najmlajši.

Ograjenšek je s svojim pestrim repertoarjem napravil odličen uvod v drsalno revijo skupine Lucky lookers on ice. Odlični drsalci so ponovno prikazali nekaj izvrstnih figur, glavne zvezde tokratne revije pa so bili kar šoštanjski otroci, ki so jih vključili v revijo. Od najmlajših – otroškega vrtca na ledu, ki so pokazali nekaj drsalnih prvin – limonce, ustavljanje..., sledili so jim starejši, umetnostni drsalci, ki so prikazali že veliko drsalnega znanja, na svoj račun pa so prišli tudi ljubitelji hokeja, saj so mladi šoštanjski hokejisti pripravili zelo zabavno točko.

Šoštanjčani, predvsem otroci, so se drsališča res razveselili in ga komaj čakali. To dokazuje polna ledena ploskev vse prve dni obratovanja drsališča.

Zbrane je pozdravil tudi župan in poslanec Darko Menih, ki letos zaradi poškodbe ni obul drsalk, je pa vsem zaželel še eno uspešno drsalno sezono s čim manj poškodbami, povabil pa jih je še na številne animacije, ki jih tudi letos pripravljamo na drsališču. Župan in poslanec pa se je

še zahvalil številnim sponzorjem, ki so občini tudi letos pomagali pri postavitvi drsališča, ki je postalo v Šoštanju že skoraj nepogrešljivo. Vsak torek in četrtek od 16. do 17. ure in ob sobotah od 11. do 12. ure so na drsališču animatorji, izurjeni vaditelji drsanja, ki z ledenimi igrami in zabavo popestrijo dogajanje na ledu. V tem času so na drsališče vabljeni tudi drsalci začetniki, saj se ob pomoči vaditeljev lažje naučijo prvih drsalnih korakov.

Drsališče bo tudi letos odprto vse do konca februarja.

Sporočilo za javnost

TERMOELEKTRARNA
ŠOŠTANJ

Skupina HSE

ODZIV NA JAVNE MEDIJSKE POLEMIKE, POVEZANE Z GRADNJO NADOMESTNEGA BLOKA 6 TEŠ

(Šoštanj, 25. 11. 2011) V zadnjem času se v medijih pojavlja izredno veliko tekstov in novic na temo nadomestnega bloka 6 TEŠ, ki je v določeni meri postal tudi tema predvolilnih soočenj. Ugotavljamo, da predstavniki strank vede ali nevede posredujejo enostranske, velikokrat tudi zavajajoče informacije. V veliko primerih pa se vidi, da nekateri projekta sploh ne poznajo. Zaradi objektivnega poročanja vam v nadaljevanju posredujemo ključne podatke, predvsem pa povezave preko katerih se lahko prepričate, da se projekt izvaja pregledno in da so podatki javno dostopni. V nadaljevanju podajamo razlage na najpogostejše neresnične trditve.

1. Cena investicije v nadomestni blok 6 je 1,5 mrd € in še raste in bo na koncu preseгла 1,8 mrd €.

Ne drži.

Cena projekta po stalnih cenah je 1, 073mrd EUR. To je cena, ki je primerljiva z objavljenimi cenami podobnih elektrarn po svetu. V mednarodnem merilu se namreč za primerjavo cene investicij na MW inštalirane moči uporablja tako imenovana metoda vrednosti poovernightcosts. Po tej metodi je potrebno pri primerjavi investicij upoštevati vrednost posamične investicije po stalnih cenah in brez stroškov financiranja. Le tako je namreč mogoča primerjava investicij v različnih časovnih obdobjih in z različnim načinom obravnavanja (pripisa) stroškov financiranja.

Kadar vrednosti investicije po stalnih cenah dodamo ocenjeno inflacijo, stroške financiranja in vrednost eskalacijske klavzule pridemo do leta 2015 do vrednosti 1,3 mrd EUR.

2. Projekt je bil voden brez sodelovanja države in brez dovoljenj.

Ne drži.

Po sprejetem strateškem razvojnem načrtu TEŠ, junija 2004, bo Blok 6 s 600 MW postopoma nadomestil tehnološko zastarele in ekonomsko nerentabilne bloke 1,2,3,4 in 5. Gre za nacionalno pomemben projekt, ki je uvrščen v:

- Resolucijo Nacionalnega energetskega programa in v Resolucijo o nacionalnih in razvojnih projektih za obdobje 2007 – 2023, ki ga je vlada sprejela 12. oktobra 2006, novelirala pa v letu 2008. Spomladi 2009 pa je bil uvrščen tudi v Zeleno knjigo za Nacionalni energetski program Slovenije.

TEŠ je do sedaj za gradnjo blok 6 pridobil vsa potrebna soglasja Vlade RS in resornih ministrstev. Ključna med njimi so:

- Energetsko dovoljenje za 600 MW blok 6 izdano s strani MG, 21.5.2006
- Blok 6 s 600MW v Resoluciji o nacionalnih Razvojnih projektih Vlade RS, 12.10.2006
- Skupščina HSE (Vlada RS), razvojni načrt HSE, potrditev 600MW Bloka 6, 7.12. 2006
- Soglasje MG za kredit EIB 350mio EUR, 27.6.2007
- Začetno soglasje MF za kredit EIB 350 mio EUR, 3.7.2007
- »No objectionLetter« Vlade RS/MF za kredit EIB -350mio EUR«, 11.7.2007
- Končno soglasje MF za kredit EIB 350 mio EUR, 21.9.2007
- Okoljevarstveno soglasje izdano s stani MOP, 11.11.2009

- »No objectionLetter« Vlade RS/MF za kredit EIB 440+110 mio EUR, 18.3.2010
- Soglasje MG za kredit EIB 440+110mio EUR, 29.3.2010
- Začetno soglasje MF za kredit EIB 440+110mio EUR, 7.4.2010
- Končno soglasje MF za kredit EIB 440+110 mi EUR, 14.4.2010
- Soglasje MG za kredit EBRD 200mio EUR, 2.4.2010
- Začetno soglasje MF za kredit EBRD 200 mio EUR, 7.6.2010
- Pismo podpore Vlade RS/MG o podpori za EBRD-200 mio EUR, 21.6.2010
- Končno soglasje MF za kredit EBRD 200 mio EUR, 31.12.2010
- Pravnomočno Okoljevarstveno dovoljenje izdano s strani MOP, 05.03.2011
- Pravnomočno Gradbeno dovoljenje za hladilni stolp bloka 6 izdano s stani MOP, 16.3.2011
- Pravnomočno Gradbeno dovoljenje za blok 6 izdano s stani MOP, 16.3.2011

Vsi postopki ter aktivnosti so bile in se izvajajo skladu z zakonodajo, ob soglasju državnih organov, tudi Vlade Republike Slovenije.

3. Dokumentacija o projektu TEŠ 6 ni javno dostopna.

Ne drži.

Tako TEŠ, HSE, pristojna ministrstva in nenazadnje tudi informacijska pooblaščenaka omogočajo dostop do VSEH pomembnejših dokumentov bloka 6.

Tako je mogoče NIP 4 (<http://www.te-sostanj.si/default.asp?id=211>), kot tudi recenzij (<http://www.te-sostanj.si/default.asp?id=212>), najti na spletni strani TEŠ, in MG (<http://www.mg.gov.si/>). Na spletni strani HSE je objavljena tudi študija o zalozah premoga, ki jo je izdelalo podjetje DMT IMC MontanConsulting (<http://www.hse.si/si/projekti/termo/tes-blok-6>). Na spletni strani TEŠ so dostopni dokumenti okoljske in socialne presoje EBRD (<http://www.te-sostanj.si/default.asp?id=192>), povzetek študije obnove blokov 4 in 5, izdelane s strani podjetja Evonik (<http://www.te-sostanj.si/default.asp?id=208>), pogled v celotno študijo pa je omogočen tako pri informacijski pooblaščenki kot tudi na sedežih družb TEŠ in HSE.

Na sedežu družbe TEŠ so na vpogled na voljo VSA dovoljenja, soglasja in študije, ki jih je v okviru izgradnje nadomestnega bloka 6 pridobil oziroma naročil TEŠ.

4. Namesto gradnje nadomestnega bloka 6 TEŠ bi bilo bolje obnoviti blok 4 in 5.

Ne drži.

V TEŠ smo kot dober gospodar preučili tudi možnost obnove blokov 4 in 5. Študijo je izvedlo eno izmed najuglednejših svetovalnih podjetij EVONIK. Študija je v celoti dostopna na vpogled pri informacijski pooblaščenki, na sedežu TEŠ in HSE. Povzetek pa je na voljo tudi na spletni strani TEŠ (<http://www.te-sostanj.si/default.asp?id=208>).

5. TEŠ 6 je najdražja elektrarna na svetu (na MW inštalirane moči).

Ne drži.

Termoelektrarne se ne gradijo vsak dan in tudi ne z enako tehnologijo, zato je tudi primerjava različnih projektov izredno zahtevna.

V mednarodnem merilu se kot metoda za primerjavo cene investicij na MW inštalirane moči uporablja tako imenovana metoda **overnightcosts**. Po tej metodi je potrebno pri primerjavi investicij upoštevati vrednost posamične investicije po stalnih cenah in brez stroškov financiranja. Le tako je namreč mogoča primerjava investicij v različnih časovnih obdobjih in z različnim načinom obravnavanja (pripisa) do stroškov financiranja. Kako volativna je cena MW inštalirane moči, dokazuje rast indeksa EPCCI (EuropeanPowerCapital Cost Index) v obdobju zadnjih deset let, ki ga vodi CERA.

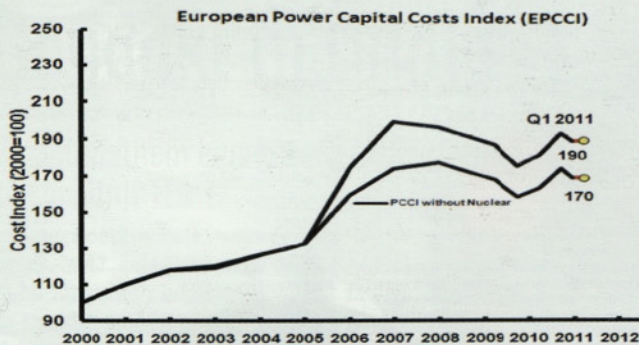

Figure 1: CERA's INDEX (EPCCI) of Power Plant CAPEX. (Source: HIS Cambridge Energy Research Associates)

Iz gibanja indeksa EPCCI lahko vidimo, da je po letu 2005 cena na MW začela sunkovito naraščati, kar dokazuje tudi zadnji primer iz Grčije.

CE DELFT IN FOCUS ZAVAJATA JAVNOST

(Šoštanj, 29. 11. 2011) Včeraj so bili javnosti predstavljeni izsledki študije, ki so jo po naročilu slovenskega društva Focus izdelali analitiki nizozemskega podjetja CE Delft. V nadaljevanju podajamo prikaznappačnih in zavajajočih zaključkov podanih v študiji.

1. Ne drži, da TEŠ v alternativah izgradnji bloku 6 ni predvidel nobenih realističnih scenarijev (obnove blokov 4 in 5, manjše enote, obnovljivi viri energije) ter da NIP4 ne primerja projekta Bloka 6 z alternativnimi možnostmi. NIP 4 je investicijski program izgradnje nadomestnega bloka 6 in ne študija možnih alternativ. TEŠ je v času pred investicijo izvedel veliko študij, ki so obravnavale tudi alternativne variante v primerjavi z gradnjo nadomestnega bloka 6, a se je gradnja nadomestnega bloka 6 moči 600 MW izkazala za najprimernejšo. Vse možne alternative so bile ustrezno predstavljene tudi vsem pristojnim organom.

2. Podatek, da bo cena bloka 6 po metodi »overnightcosts« 2,194 mio EUR/MW, ne drži. »Overnightcosts« je metodologija, ki se v mednarodnem merilu uporablja kot sprejemljiva metoda za primerjavo investicij. Pri tej metodi se stroški investicije v EUR/MW primerjajo brez stroškov financiranja in po stalnih cenah. Cena nadomestnega bloka 6 po »overnightcost« metodi je torej 1,79 mio EUR/MW. Vrednosti 2,194 zato ne moremo komentirati, saj ne razumemo, kako so jo izračunali avtorji poročila. Bi pa vsekakor želeli poudariti, da smo veseli, da so demantirali trditve nekaterih vidnih predstavnikov političnih strank, da je nadomestni blok 6 najdražja premogovna termoelektrarna na svetu. Vidimo namreč lahko, da je v njihovem poročilu obravnavana češka termoelektrarna na lignit, ki je edina od obravnavanih elektrarn primerljiva projektu nadomestni blok 6, bistveno dražja kot projekt izgradnje nadomestnega bloka 6 TEŠ.

3. Ne drži navedba, da se po letu 2028 učinkovitost izkoristka pretvorbe premoga v toplotno energijo poveča. Izkoristek pretvorbe premoga v toplotno energijo se ne poveča, ampak je do leta 2028 predvideno, da bo v omejenem obsegu delovala še toplotna postaja bloka 5, ki ima bistveno slabši izkoristek kot toplotna postaja nadomestnega bloka 6. To je tudi razlog, da poraba premoga, kljub identični proizvodnji toplotne energije, po letu 2028 pade. To je razvidno v tabeli 13.3 NIP 4 (<http://www.te-sostanj.si/default.asp?id=211>). S tem tudi odgovarjamo na trditev okoljevarstvenikov, da je poraba premoga za proizvodnjo toplotne energije, glede na nespremenjeno količino proizvodnje, prenziska.

4. Trditev, da ne vedo, ali je CO₂, proizveden ob proizvodnji toplote, upoštevan v ekonomiki investicije, je absurdna. V tabeli 13.4 NIP4 (<http://www.te-sostanj.si/default.asp?id=211>) je jasno navedeno, da je CO₂, proizveden ob proizvodnji toplotne energije, že upoštevan v ekonomiki projekta.

5. Prihodki iz naslova drugih dejavnosti se ne bi smeli vključevati v ceno premoga je trditev, ki ne drži. Premogovnik Velenje (PV) je v preteklih letih v prestrukturiranje skupine investiral iz naslova prostih denarnih tokov osnovne dejavnosti (izkop premoga). Skozi višjo ceno premoga v preteklosti je bilo torej omogočeno investiranje v prestrukturiranje. S tega vidika je tudi razumno, da se investirana sredstva vrnejo nazaj v PV in tako kompenzirajo nižjo ceno v prihodnosti na račun višje cene v preteklosti.

Na tender PPC SA termo objekta na lignit, sta se prijavila konzorcija TERNIA SA (Hitachi Power Europe, Hamon) in Skupina Alstom s partnerji, tender so javno odprli 24. 10. 2011 v Atenah ob prisotnosti prijaviteljev:

- Prvi ponudnik Terna SA je nudil ceno € 1.394.634.137,82 za instalirano moč 660 MW
- Drugi je ponudil ceno € 1.557.786.200 za objekt z instalirano močjo 598,9 MW

Medtem, ko znaša primerljiva vrednost za Blok 6 TEŠ po NIP revizija 4 – stalne cene (ki so navedene tudi pri primeru zgoraj) 1.073.260.400 €.

Ključno je torej, da se pri primerjavi ostalih elektrarn z blokom 6, uporabijo primerjave s projekti, ki bodo inštalirani po letu 2015 in ne tistimi, ki so bili inštalirani na začetku tega tisočletja, saj je le takšna primerjava (kar dokazuje tudi zgornji graf) popolnoma neprimerna.

6. Popolnoma nerazumna je trditev, da bi v primeru, da bi bila cena premoga 2,62 EUR/GJ, to pomenilo od 50 do 70 mio EUR dodatnih stroškov na letnem nivoju. Tudi če bi bila cena premoga res 2,62 EUR/GJ (0,37 EUR/GJ višja od pogodbeno dogovorjene med TEŠ-PV-HSE), bi to pomenilo dodatnih 15 mio EUR stroškov in ne od 50 do 70 mio EUR, kot navajajo avtorji poročila. Očitno gre v poročilu za napako pri izračunu.

7. Še eno zavajanje je trditev, da proizvodnja CO₂ iz bloka 6 ni eksplicitno podana v NIP4. V tabeli 13.4 NIP4 (<http://www.te-sostanj.si/default.asp?id=211>) so jasno prikazani podatki emisij CO₂ za vsako posamezno proizvodno enoto TEŠ v celotni življenjski dobi, torej so natančno prikazani tudi podatki za nadomestni blok 6.

8. Ne drži, da je v skupne stroške CO₂ vključen le CO₂ za proizvodnjo električne energije, ne pa tudi CO₂ za toploto, RDP in zagone. V NIP 4, poglavje 13.1 (točka 28), je jasno napisano (<http://www.te-sostanj.si/default.asp?id=211>), da so tudi stroški CO₂ za toploto, RDP in zagone upoštevani že od leta 2015 naprej, torej še bolj konzervativno, kot to predvidevajo avtorji poročila. To bi lahko enostavno ugotovili, če bi stroške CO₂ iz priloge 3 k NIP4 delili s ceno premoga iz tabela 13.5 v NIP4.

9. Avtorji poročila navajajo, da bi bila lahko cena CO₂ kupona leta 2050 od 30 do 70 EUR/t CO₂, NIP4 pa upošteva ceno 71 EUR/t CO₂, ter da TEŠ ni upošteval možnosti, da bi EU lahko povišala mejo znižanja emisij CO₂ iz -20 % na -30 %. V NIP4 smo glede prihodnje cene CO₂ kuponov uporabili izredno konzervativen pristop. V primeru uporabe nižjih cen CO₂ (ki bi bila glede na vsa pričakovanja povsem legitima), bi se interna stopnja donosa (IRR) projekta dvignila bistveno nad 9 %. Glede na to, da so cene CO₂ v NIP4 določene bistveno višje, kot kažejo prihodnje napovedi (tudi najbolj pesimistične), menimo, da s tem dokazujemo tudi to, da bomo lahko več kot zadostili tudi skrajnemu možnemu scenariju po 30 in več odstotnem znižanju CO₂ emisij.

10. Zavajanje je trditi, da TEŠ/HSE na trgu ne bo mogel prodati dodatnih 1000 GWH električne energije iz bloka 5, kar bistveno poslabša ekonomičnost investicije. Ekonomičnost investicije se računa le za dotično investicijo (torej za nadomestni blok 6). Ne-proizvodnja bloka 5 torej v nobenem primeru ne spremeni ekonomičnosti investicije v nadomestni blok 6. Ob tem želimo poudariti, da je proizvodnja iz bloka 5 za TEŠ nevtralna, saj je lastna cena tako visoka, da proizvodnja iz te enote ob rednem obratovanju ne prinaša dobičkov. Proizvodnja iz bloka 5 bi bila smiselna le v primeru pomanjkanja električne energije v Sloveniji, ko bi bilo vsekakor bistveno boljše obratovati z blokom 5, kot pa električno energijo uvažati po zagotovo veliko višji ceni.

Izračun donosnosti projekta kot tudi njegovo siceršnje ekonomsko, ekološko in energetsko ustreznost sta v okviru skrbnega pregleda opravili tako EIB kot EBRD, v okviru revizije investicijskega programa, pa je izračunano ekonomičnost projekta potrdilo eno največjih svetovnih svetovalnih podjetij KPMG (s 138.000 zaposlenimi) ter pozitivno ocenil tudi dr. Peter Groznik, eden največjih strokovnjakov na tem področju v Sloveniji.

*Naj se v Vaša jadra v
prihodnjem letu upre dober in
prijazen veter.*

*Želimo Vam prijetne
in mirne praznike
ter srečno novo leto
2012!*

KOVINARSTVO
sovič
KSS

DBSS

Želimo Vam vesele božične praznike,
v novem letu 2012 pa veliko zdravja in osebne sreče.

ESOTECH

www.esotech.si

Dogodki in ljudje

O nacionalnem energetskega programu ter gradnji TE6

Sedmega decembra je v sejni dvorani Mestne občine Velenje potekala 42. seja Državnega sveta Republike Slovenije, kar je bil zanimiv in poseben dogodek za vso Šaleško dolino. Za izvedbo vsebinske seje se je s predstavniki DS RS in MO Velenje dogovoril velenjski svetnik Borut Meh, ki je ob tem opravil tudi dogovor z vodstvom TEŠ za ogled gradbišča nadomestnega bloka TE6.

Župan Mestne občine Velenje Bojan Kontič je pred začetkom seje sprejel predsednika Državnega sveta Republike Slovenije mag. Blaža Kavčiča, ki se je po seji tudi vpisal v občinsko zlato knjigo.

Zapisal je: »Prisrčna hvala za topel sprejem in zagotovitev odličnih pogojev za naše delo. Želim veliko uspehov pri nadaljnjem delu Mestne občine Velenje in nadaljnji razvoj kakovosti življenja občanov in občanov.«

Državne svetnike in svetnico je župan Kontič seznanil s potekom postopkov gradnje tretje razvojne osi ter spregovoril o nujnosti cestne povezave za Šaleško in Savinjsko dolino ter Koroško. Poudaril je, da se ob polni podpori lokalnega in regionalnega gospodarstva zavzemamo za traso Šentrupert-Velenje in se težko strinjamo z argumenti, ki jih navajajo zagovorniki povezave Arja vas-Velenje. Zaradi zahtev civilne iniciative sedaj na ministrstvu za promet pripravljajo projekte, ki cesto umikajo na višje ležečo traso, kar pa realizacijo projekta hitre ceste odmika in draži.

Kot drugi za dolino zelo pomemben projekt je župan Bojan Kontič izpostavil nadomestni blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, ki ga v Šaleški dolini gradimo zaradi potreb celotne Slovenije. Med drugim je dejal, da se ne sramujemo, da o nas govorijo kot o šaleškem lobiju, saj gre le za to, da poenoteno s prebivalkami in prebivalci Šaleške doline zagovarjamo svoja stališča in z njimi nastopamo v slovenski javnosti.

Državni svetniki so na 42. seji obravnavali 6 točk dnevnega reda. Sprejeli so zapisnika 41. seje in 35. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije; Pobudo za sprejem Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Javnem jamstvenem in preživninskem skladu; Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi pravil za neposredna plačila kmetom v podpornih shemah v okviru skupne kmetijske politike, EPA 2278-V, EU U 327; Pobudo za sprejem zahteve za začetek postopka za presojo ocene ustavnosti Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1F, Uradni list RS, št. 65/09 – UPB, 33/11 in 91/11) in obravnavali zaključke posveta o nacionalnem energetskega programu.

Gostje, svetniki Državnega sveta so si po seji ogledali še potek gradnje Bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj. Sprejel jih je direktor mag. Simon Tot, ki jim je predstavil potrebo po izgradnji nadomestnega bloka, termine pridobivanja investicijske in gradbene dokumentacije, okolščine in vire financiranja ter dinamiko načrtovane izgradnje. Tot je nato tudi osebno in s svojimi pomočniki vodil goste po gradbišču hladilnega stolpa ter osrednjega objekta TE6.

Videti in slišati je bilo, da so bili svetniki začudeni, zakaj še vedno nenehne in nevzdržne polemike o (ne)gradnji tega, nujno potrebnega objekta, ki je predmet nacionalnega energetskega programa, ki ga je pričela graditi že prejšnja vlada in ki nezadržno raste pod šoštansko nebo.

Jože Miklavc

Fotografije: Jože Miklavc

Novoletni razmislak

Kaj si pravzaprav želim?

Vsak konec leta veliko ljudi začne skrbno sklepati novoletne zaobljube. Seveda, z novim letom pridejo novi cilji.

A zelo pogosto, ko je omenjena tema ciljev, ljudje na to odreagiramo nekako nelagodno. Zakaj spet ta tema, ali je sploh pomembno, kaj pa če nimam cilja? In ko malo razmislimo, pridemo do spoznanja, da je prvi razlog za naše nelagodje to, da si ljudje postavljamo cilje, ki si jih pravzaprav ne želimo.

Kaj pa je tisto, česar si ne želimo? Najpogosteje ne želimo iti po poti, po kateri se pride do cilja. Za izpolnitev katerega koli cilja je potrebna samodisciplin, odlaganje trenutnega zadovoljstva zaradi prihodnjega. Potrebno se je poglobiti v neznana področja, potrebno je tvegati, vložiti dodaten napor, razmišljati, domisliti se drugačne rešitve trenutne faze. Potrebna sta trud in odrekanje.

Kot že prej omenjeno, zelo pogosto cilja kot takega sploh ne želimo. Nanj gledamo kot na nekaj, kar je kvečjemu zaželeno, potrebno. Kot na sredstvo, ki bo premostilo jez med trenutnim stanjem in nekim kvazi zelenim stanjem.

Skozi odraščanje in razvoj smo cilje neselektivno sprejemali od različnih avtoritet, najprej od najbližjih – staršev, starih staršev, ključnih figur v okviru družine, potem od vrstnikov – v vrtcu, šoli, na fakulteti, v poslovnem okolju ... Zelo pogosto je človek, da bi ohranil prijateljske odnose, nezavedno sprejemal različne obrazce obnašanja, ker je pač družabno bitje in potrebuje pozornost. Kot primer vzemimo druženje mladih. V vsaki družbi je vedno nekaj oseb, ki vrivajo dinamiko druženja kakor tudi samo mesto, kamor se bo šlo, in večina se jim seveda prilagaja, kljub temu da oni tega v resnici ne želijo. Zakaj? Mogoče ne najdejo načina, da v tem trenutku rečejo ne, ne želijo ostati doma, nimajo druge družbe. Ali pa enostavno ne želijo biti sami. Ravno to je polovičarstvo, o katerem govorim. Ne želim si tega, kar imam na dosegu roke, a kaj pa bom drugega? Ne vem, kako naj rečem ne temu, kar me ne izpolnjuje, ne veseli in česar pravzaprav ne želim, ampak dejansko niti ne razmišljam o tem.

In potem pride ta znameniti konec decembra, ko bi si naj postavili nove cilje. Prva in osnovna stvar je postaviti cilj, ki si ga želimo. Cilj, ki

si ga resnično in iskreno želimo. Da začutimo neko novo energijo, ko pomislimo nanj in da se v trenutku teh naših misli mobilizira notranja moč – pripravljenost, da nekaj naredimo.

O cilju najprej razmislimo z lastnega vidika: Kaj je tisto, kar si jaz resnično želim? Kaj me navdihuje? Kaj v meni zbudi vsak košček mojega bitja? Kdaj čisto obnemim od navdušenja že ob misli, da je to del mojega življenja? In ne smemo razmišljati, ali je to mogoče ali nemogoče, ampak preprosto – kaj je tisto, kar si zares želim. Skozi retrospektivo razmislimo o ključnih odločitvah, ki smo jih sprejeli v življenju, ter o ciljih, ki smo jih dosegli. Koliko »pravih« odločitev smo sprejeli? In iz te perspektive se vprašajmo, kaj so nam te odločitve pravzaprav prinesle. Kaj so nam prinesli cilji, ki smo si jih samo polovično želeli? Koliko smo jih sploh dosegli? Odgovorimo si na ključno vprašanje: Čigavo življenje je to?

In ko pridemo do spoznanja, da je to naše življenje, se še enkrat vprašajmo: Kaj si jaz resnično želim?

Noben odgovor ne bo napačen, kar koli si bomo želeli. Ker to smo mi in to je naše življenje.

"Drevo, mogočno, da ga ne objameš z rokami, vzklje iz drobnega semena. Tempelj, višji od devetih nadstropij, zraste iz prgišča ilovice. Potovanje, dolgo tisoč milj, se začne z enim samim korakom."

Taoistična modrost

Vesna Panič

KOMUNALNO PODJETJE VELENJE

*Vsaka beseda, vsak pogled,
vsako dejanje in vsak nasmeh
lahko prinese srečo drugim
ljudem.*

*Želimo vam prijetne božične
praznike ter srečno novo leto*

2012.

**ŽELIMO VAM
LEPE PRAZNIKE
IN SREČNO
NOVO LETO 2012**

Srečanje starejših krajanov Gaberk

Krajevni odbor Rdečega križa Gaberke je v dvorani PGD Gaberke organiziral srečanje starejših krajanov Gaberk. Srečanja se je udeležilo okoli 50 krajanov, starejših od 70 let. Uradni del srečanja je začel predsednik odbora Gaberke Karel Judež, ki je po pozdravu vseh prisotnih nadaljeval s predstavitvijo delovanja krajevnega odbora RK. V letu 2011 so se člani redno udeleževali krvodajalskih akcij. Izvedli so predavanje o raku na prebavilih in meritve krvnega tlaka, holesterola in sladkorja. Vse te aktivnosti so bile dobro obiskane. Skozi vse leto so nudili tudi pomoč pomoči potrebnim. Novembra so obiskali Kristino Borovšek in Marijo Zajc, ki sta praznovali častljivih 90 let.

Jože Kožar, predsednik območnega združenja RK Velenje, je pohvalil delovanje krajevnega odbora RK, predvsem pa je bil navdušen nad številčno udeležbo na srečanju. Povedal je, da marsikje takšnega srečanja sploh ne morejo izvesti, ker starejši ljudje za tako srečanje niso

Foto: A. Grudnik

Foto: A. Grudnik

zainteresirani. Trend iskanja pomoči pri RK se povečuje, saj so letošnje leto 600 družinam predali že 100 ton hrane. Pohvalil je prostovoljce, ki pomagajo deliti hrano. Posebej je pohvalil tudi krvodajalce, saj so v OZRK Velenje po količini darovane krvi nad povprečjem v Sloveniji. Program sta popestrila nastopa ljudskih pevč Gaberški cvet in otrok iz gaberškega vrtca Mojca. Za smeh v dvorani pa sta s skečem poskrbela še Mirko Verhovnik in Branko Špital. Po končanem uradnem delu je sledila zakuska in družabno pomenkovanje med krajanji.

A. Grudnik

Druženje mlajših in starejših v KS Bele Vode

V nedeljo dopoldan, 18. 12. 2011, so mlajši krajanji Belih Vod s pomočjo dobre pravljice, ki so jo uprizorile vzgojiteljice iz Velenja, pričakali dedka Mraza in se razveselili daril.

Po obdarovanju otrok se je pričelo druženje starejših občanov. Marjeta Mazej in Brigita Ledinek, predstavnici Rdečega križa Bele Vode, sta se izredno potrudili s programom in obdarovanjem starejših s pomočjo Sveta KS Bele Vode. Ob jedači in pijači je srečanje minilo v prijetnem razpoloženju in dobrem vzdušju.

bv

Spremenjen čas poslovanja v Krajevnem uradu Šoštanj

Upravna enota Velenje obvešča občane, da je KU Šoštanj od 7. 12. 2011 dalje odprte vse dni v tednu in sicer ves poslovni čas, to je vsak dan od 8:00 do 15:00, v sredah do 17:00 in v petkih do 13:00 ure.

Novoletne ustvarjalne delavnice

V društvu tabornikov Rodu Pusti grad Šoštanj smo se odločili, da bomo tokratne zadnje letošnje vodove sestanke začinili s ščepcem prazničnega vzdušja. V ta namen smo organizirali novoletne ustvarjalne delavnice. V kar 8 različnih delavnicah je več kot 60 otrok ustvarjalo različne izdelke (voščilnice, okraske, snežinke, mini okrasna darilca, okrašene kljukice za rutice, kazala za knjige, pisane snežake ...), ki bodo krasili njihovo novoletno jelko ali dom. Ob ustvarjanju smo se vsi skupaj neizmerno zabavali in se še dodatno napolnili s prazničnim vzdušjem.

Tudi v naslednjem letu bomo skušali izvajati veliko kvalitetnega programa za otroke in s skupnimi močmi ustvarjati boljši svet.

SiNi

Vsem bralcem Lista želimo lepe in mirne božične praznike ter srečno leto 2012.

Odpadek ali surovina?

vDruštvo za kakovost in ravnaje z okoljem Velenje in Savinjsko šaleška gospodarska zbornica sta v Hotelu Paka v Velenju 15. decembra, organizirala 11. konferenco kakovosti z naslovom Odpadek ali surovina? Splošne in strateške prispevke so predstavili, mag. Vilma Fece, predsednica Društva za kakovost ravnanja z okoljem, dr. Cvetka Tinauer, predsednica upravnega odbora SŠGZ, Bojan Kontič, župan Mestne občine Velenje. S strokovnimi referati pa so se predstavili Jure Fišer, direktor Gorenje Surovina, d.o.o., Janja Leban, Gospodarska zbornica Slovenije, dr. Rajko Knez, Pravna fakulteta Maribor. Katja Buda z Ministrstva za okolje in prostor, ARSO, Erika Vidic, Acroni d.o.o., Boštjan Šimenc, Kemis, d.o.o. in drugi.

Ob konferenci je bil izdan zbornik predstavljenih prispevkov. Konkretno vsebine in poročevalci so povsem zadostili pričakovanja udeležencev, organizatorja pa sta le še potrdila programske usmeritve in konkretno

pomoč strokovnjakom gospodarstva s širšega področja Koroške, Šaleške in Zgornje savinjske doline.

Jože Miklavc

Grajski taborniški prehod

V petek, 9. decembra, smo taborniki Rodu Pusti grad Šoštanj imeli prav poseben in svečan dogodek. Za vse nove tabornike in vse tiste, ki prehajajo iz ene v drugo starostno skupino, smo pripravili taborniški prehod. Da je vse skupaj imelo še dodaten simboličen pomen, smo prehod organizirali na Pustem gradu, ki je simbol našega mesta in tudi našega taborniškega društva, ki v Šoštanju deluje že več kot 50 let.

Najprej smo se vsi (bilo nas je več kot 70 tabornikov vseh starosti) zbrali pred OŠ Šoštanj, kjer smo se razdelili v vode in se v soju bakel odpravili na krajšo orientacijo po mestu, katere cilj je bil na Pustem gradu. Tam so v tem času potekale priprave prizorišča. Okolico gradu smo okrasili z baklami in svečami, otroke pa je pričakal kralj Ludvik z osebno stražo.

Prehod se je pričel takoj, ko so na grad prispeli še zadnji vodi, ki so na poti reševali različne naloge. Najprej so prehod opravili naši najmlajši

murenčki, nato pa še medvedki in čebelice, gozvodniki in gozvodnice ter na koncu še popotniki in popotnice. Vsak je po ponovitvi taborniške prisega dobil starosti primerno taborniško rutico in postal čisto pravi tabornik.

Lep dogodek je spremljalo tudi precej staršev, vsi skupaj pa smo lahko uživali tudi ob lepem razgledu na z luno obsijan nočni Šoštanj.

SiNi

NUMIFIL 2011

Festival Velenje je v novembru organiziral drugo mednarodno numizmatično-filatelistično in kartofilsko srečanje. Prireditelj je potekala v dvorani Nova v Velenju. Na ogled je bila priložnostna filatelistična in numizmatična razstava, obiskovalci pa so lahko menjali in kupovali znamke, kovance, bankovce, stare razglednice, plemenite kovine in celine.

Ob tej priložnosti so izdali priložnostni poštni žig in posebno znamko. Lanskoletno, prvo tovrstno srečanje v Sloveniji, je naletelo na odličan odziv, zato so tudi letos organizatorji sprejeli trideset zbiralcev, ki so razstavili svoje bogate, zanimive in tudi nenavadne zbirke. Na srečanju je bilo mogoče vtisniti tudi poseben poštni žig ter osebno znamko, ki sta obeležila ta izjemen dogodek. Znamka in žig sta vsebovala prepoznavni simbol Šaleške doline, grad Šalek. Na srečanju je bila bogata ponudba različnih zbirateljskih pripomočkov, znamke in kovanci pa so hitro menjali lastnike.

Jože Miklavc

**KMETIJSKA ZADRUGA
ŠALEŠKA DOLINA z.o.o., Šoštanj**
Tel.: 03 898 49 70, www.kz-saleskadolina.si
Z VAMI IN ZA VAS

Vesel božič in Srečno novo leto!

Rastlinjaki jezero

Program Gradbeno in komunalno vzdrževanje se je družbi PV Invest pridružil v začetku leta 2010. Skupina sodelavcev, ki se je v prvem letu delovanja pod okriljem družbe PV Invest vključila v koncesijska dela urejanja in čiščenja javnih površin v Mestni občini Velenje, je sedaj dobila novo pridobitev – rastlinjak. Objekt velikosti 50 x 10 metrov je lociran v Šoštanju, na nekoč degradiranem in sedaj saniranem območju, kar mu daje še poseben pomen.

Ideja o lastnem rastlinjaku je bila med zaposlenimi prisotna že nekaj časa, v letošnjem letu pa je bila realizirana s pomočjo Društva za razvoj podeželja Šaleške doline – LAS. Projekt je 85-odstotno sofinanciran iz sredstev LEADER, s katerimi LAS uresničuje cilje svoje lokalne razvojne strategije.

Investicija je vsebinsko vključena v sanacijo degradiranega območja z novo kreativno vsebino, ki je istočasno tudi tržno zanimiva. Podjetje PV Invest je z rastlinjakom dobilo novo storitveno dejavnost, s tem pa tudi možnost za kakšno novo delovno mesto. Končni namen je lastna vzgoja eno- in dvoletnic, grmovnic, drevesnic itd., kar program Gradbeno in komunalno vzdrževanje redno potrebuje pri urejanju zelenih površin, a je bil pri tem do sedaj vezan na zunanje dobavitelje.

Objekt je zasnovan sodobno in je skoraj v celoti avtomatiziran. Vsebuje avtomatsko termostatsko prezračevanje, ki deluje v odvisnosti od notranje temperature, vključno s senzorji za dež in veter. V notranjosti so potopne namakalne mize, v drugem delu pa je montirana tudi namakalna rampa z razprševanjem in dognojevanjem, ki deluje avtomatsko, z nastavitvijo časa namakanja. Rastlinjak je tudi ogrevan s štirimi toplovodnimi kaloriferji, priklopljenimi na toplovodno omrežje. Del prostorov je namenjen za aranžiranje, izvedbo delavnic in izobraževanje.

S svojimi proizvodi bo program Gradbeno in komunalno vzdrževanje konkurenčnejši pri nastopanju na trgu. V prihodnosti obstaja možnost širjenja dejavnosti na trgovanje z lastnimi sadikami. V projektu je

predvideno območje treh zemljiških parcel, kar v prihodnosti omogoča postavitev še kakšnega tovrstnega objekta, ki bo zasnovan glede na potrebe in odziv trga.

Odprtje Rastlinjakov jezero je potekalo v sredo, 23. novembra 2011. Srečko Gračner, predstavnik podjetja PV Invest, je ob slovesnosti poudaril: »Na tem mestu se zahvaljujem članom projektne skupine, izvajalcem, še posebej pa Društvu za razvoj podeželja Šaleške doline – LAS za korektno sodelovanje, ki je omogočilo postavitev tega objekta v okviru postavljenih rokov. Našim vrtnarjem želim obilo zadovoljstva pri delu v tem objektu, predvsem pa še veliko idej, kako dane možnosti vsebinsko še bolj izkoristiti.«

Rastlinjak bodo nadgrajevali tako v funkcionalnem, infrastrukturnem kot površinskem smislu. Ob tem, da bodo v njem skrbeli za vzgojo sadik, ki bodo krasile urbane in zasebne površine, bodo s posebej prilagojenimi vsebinami področje hortikulture poskušali približati tudi mlajšim generacijam.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Višja kvaliteta mleka

V obdobju med avgustom in novembrom 2011 je podjetje HTZ Velenje skupaj s Kmetijsko zadrugo Šaleška dolina, Zavodom Savinja Ljubno ter Društvom za razvoj podeželja Šaleške doline (LAS) izvedlo projekt v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKRP) z naslovom Priprava izpiralnih vod za mlekovode. Z namestitvijo filtracijskih sistemov AquaVallis so enajstim kmetijskim gospodarstvom, ki se ukvarjajo s pridelavo mleka, zagotovili nemoteno oskrbo z neoporečno pitno vodo.

Projekt je bil izveden na področju zahodnega dela Šaleške doline, v krajevni skupnosti Zavodnje, kjer kmetije uporabljajo samostojno vodno zajetje, ki ni zaščiteno pred mehanskimi in bakteriološkimi okužbami. Podjetje HTZ Velenje je s filtracijskim sistemom AquaVallis, ki je plod dolgoletnih razvojnih aktivnosti na področju filtracije pitne vode, odstranilo bakterije, viruse, ciste, težke kovine, klor, sledi zdravil in hormonske motilce, izboljšalo okus in vonj vode ter s tem zagotovilo dobro kvaliteto vode. Projekt za pripravo izpiralnih vod za mlekovode je bil inovativen s stališča celovitega pristopa k reševanju problematike zagotavljanja vode za čiščenje mlekovodov. Rešitve iz tega projekta bo mogoče prenesti tudi na druga območja, kjer se kmetije poslužujejo privatnih vodnih zajetij za potrebe napajanja živine in čiščenja mlekovodov.

AquaVallis je program najsodobnejših filtracijskih sistemov, ki z uporabo nanotehnologije dokazuje zagotavljanje kar 99,99 % čisto vodo. Vodo brez virusov, bakterij, težkih kovin in drugih škodljivih snovi

v pitni vodi. Ta tehnologija uporabe nanomateriala spada med dosežke razvoja vesoljske agencije NASA in kasnejše aplikacije pri filtraciji vode. Uspešnost odstranjevanja najrazličnejših onesnažil vgrajenih filtracijskih modulov AquaVallis dokazujejo tudi različni certifikati in meritve (Kemijski inštitut Ljubljana, ZZV Celje, IVZ Ljubljana).

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Župnijska obvestila

Bogoslužna oznanila v Šoštanju

SVETE MAŠE V TOREK NA GOD SV. JANEZA EVANGELISTA, 27. DECEMBRA 2011, KO BO PRI SVETIH MAŠAH BLAGOSLOV VINA:

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 18. uri.
- Šoštanjska mestna ob 7. uri.
- Bele Vode ob 8. uri.
- Zavodnje ob 8. uri.

SVETE MAŠE NA SILVESTROVO, 31. DECEMBRA 2011:

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 18. uri.
- Šoštanjska mestna ob 7. uri.
- Bele Vode ob 8. uri.
- Zavodnje ob 8. uri.

SVETE MAŠE NA NOVO LETO, 1. JANUARJA 2012:

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Topolšica ob 10. uri.
- Gaberke ob 11.15 uri.

SVETE MAŠE NA PRAZNIK SVETIH TREH KRALJEV (GOSPODOVO RAZGLAŠENJE) V PETEK, 6. JANUARJA 2012 (BLAGOSLOV VODE):

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.

Na praznik sv. Valentina, v soboto 7. januarja 2012, bo v Zavodnju romarski shod z mašo ob 10h.

SVETE MAŠE NA PRAZNIK JEZUSOVEGA KRSTA, 8. JANUARJA 2012 (NA TA DAN ZAKLJUČUJEMO ADVENTNO AKCIJO OTROCI ZA OTROKE):

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri.
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.

- Topolšica ob 11.15 uri.
- Gaberke ob 10. uri.

SVETE MAŠE NA 2. NEDELJO MED LETOM, 15. JANUARJA 2012:

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 7., 8.30 in ob 15. uri (srečanje gibanja Vera in luč).
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Topolšica ob 10. uri.
- Sveti Anton ob 11.15 uri.

SVETE MAŠE NA PRAZNIK SV. ANTONA PUŠČAVNIKA, V TOREK 17. JANUARJA 2012 (POLEG REDNIH MAŠ):

- Zavodnje ob 10. uri z licitacijo.
- Sveti Anton ob 15.30 uri z licitacijo.

SVETE MAŠE NA 3. NEDELJO MED LETOM, 22. JANUARJA 2012 – NEDELJA V TEDNU MOLITVE ZA EDINOST KRISTJANOV:

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30.
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Gaberke ob 10. uri.

SVETE MAŠE NA 4. NEDELJO MED LETOM, 29. JANUARJA 2012 – NEDELJA SVETEGA PISMA:

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Topolšica ob 10. uri.

SVETE MAŠE NA PRAZNIK JEZUSOVEGA DAROVANJA, SVEČNICE, 2. FEBRUARJA 2012 (BLAGOSLOV SVEČ):

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.

Nekaj naših posebnih župnijskih praznovanj v letu 2012

Sveta birma

Naši devetošolci bodo obhajali zakrament sv. birme – potrditev v veri, v nedeljo 22. aprila. Do tega prazničnega dne jim želimo bogato duhovno pripravo.

Prvo sveto obhajilo

Praznik prvega sv. obhajila bo v župniji Šoštanj v nedeljo 20. maja. Vadimo prvoobhajance k njihovem prazniku tako, da ga bodo doživeli kot posebno srečanje z Jezusom.

Srečanje zakoncev jubilentov

Tudi letos bo to srečanje na prvo soboto v maju, 5. maja. Že sedaj lepo povabljeni zakonci, ki obhajate obletnico poroke deljivo s 5.

Akcija »Otroci za otroke«

V prazničnih dneh bodo veroučenci v svojih družinah zaključevali akcijo Otroci za otroke, ki nas vsako leto vabi k molitvi in darovanju za lačne otroke po svetu. V nedeljo 8. januarja, ko bo pri mašah tudi blagoslov otrok, ste povabljeni, da škatlice, v katere ste zbirali darove prinesete pred jaslice, od koder bo vaš dar poromal do tistih, ki ga najbolj potrebujejo.

Ministrantski izlet

Ministrantje se bomo 21. januarja odpravili na skupen izlet – na ogled jaslic v Ljubljano. Prijaviti se bo mogoče na ministrantskih vajah, kjer boste izvedeli tudi za uro odhoda.

Teden molitve za edinstvo kristjanov

Teden molitve za edinstvo med kristjani bo v prihajajočem letu potekal od 18. do 25. januarja, posvečen pa bo zmagi in porazu. Apostol Pavel Korinčanom pravi: »Zmaga našega Gospoda Jezusa Kristusa nas bo vse spremenila.« (1 Kor 15,51-58). Ko molimo za polno in vidno edinstvo Cerkve, se bomo tako mi kot tradicija, ki ji pripadamo, spremenili, preoblikovali in postali podobni Kristusu. Edinstvo pa ne pomeni samo prijetnega prijateljstva in sodelovanja, zahteva tudi pripravljenost dopustiti tekmovalnost med nami. Odpreti se moramo drug drugemu, pokloniti se in sprejeti darove, da bi tako zares vstopili v novo življenje v Kristusu, ki je naša edina zmaga.

Intervju, Tomaž Langus: Obnova in restavriranje prezbitarija v cerkvi svetega duha v Artičah, pri našem rojaku Janezu Turineku, pa je bila pred tremi leti prav tako velik izziv. Skupaj s sinom Davidom vsa uspešno obnovila poškodovano in obledelo površino v izmeri 100 kvadratnih metrov.

V deseti številki Lista je Zdravko Atelšek poročal o Mihaelovem pohodu od cerkve do cerkve. Tokrat objavljamo fotografijo, ki nam jo je takrat skrnil tiskarski škrat.

Intervju

TOMAŽ LANGUS

Na dan intervjuja s Tomažem Langusom je končno zapadel sneg tudi v dolini. Zdelo se je, kot da tudi narava želi, da se ljudje v tem prazničnem času resnično umirimo, ustavimo, zamislimo. In hkrati z veseljem sprejmemo sporočilo ljubezni, veselja in dobre. Večkrat sem se ustavila ob jaslicah Tomaža Langusa, veliko let nazaj sva jih celo skupaj postavljala v Mestni galeriji Šoštanj. Tudi drugače ga srečujem, pri blagoslovu kapelic, skozi izložbe trgovin, ki kažejo njegove izdelke, pri svoji frizerki doma, kjer ji fasado hiše krasi njegova breza.

Tomaž Langus, ki je v naše kraje prišel po sledih ljubezni, je ljubezen s seboj tudi prinesel. V več oblikah, predvsem pa ljubezen do sakralne umetnosti.

Tomaž Langus je ime, za katerega je slišal že skoraj vsak prebivalec naše doline. In tudi drugod vas poznajo. Rojeni pa ste kje?

Lep in prijazen pozdrav prav vsakemu posebej, vsem, ki boste brali ta prispevek. Rojen sem v rdeči bolnici, kot smo žargonsko rekli ljubljanski porodnišnici, preden so zgradili novo sodobno bolnišnico, kjer zdaj privekajo na ta svet novorojenčki. Ljubljana je moje rojstno mesto – vedno so lepi spomini nanjo.

Kadar beseda nanese na vašo družino, se zdi, da so vaše misli še posebej tople. Kakšna je bila vaša mladost?

Moja mladost je bila prečudovita, lepše si človek ne more zamisliti. Imam najboljšo mami in najboljšega atija na svetu. V veliki meri sta prav onadva prispevala največji del temu občutku, ki ga z mojo sestro Matejo imava. Imeli smo se in se še vedno imamo zelo radi. In ta ljubezen se čuti, ko pridemo skupaj. Občutek varnosti in toplega doma sta nama s sestro starša vedno znala dati. Hvala tej Vsemogočni sili, da nas je združila skupaj.

Kje ste končali osnovno šolo in kam vas je potem zaneslo?

Osnovno šolo sem končal v Ljubljani, nato sem se vpisal na bežigrasjo gimnazijo, ravno tako v Ljubljani in po dveh letih ugotovil, da gimnazija ni za tako nemirnega duha, polnega entuziazma in ustvarjalnosti, kot sem bil jaz. Prepisal sem se na srednjo aranžersko šolo kar med letom. Plačal sem si tudi 6 diferencialnih izpitov z denarjem, ki sem ga zaslužil z risanjem in delom v cvetličarnah.

Se pravi, da so že vaše zgodnje odločitve nakazovale nadaljnjo pot. A kljub temu se iz mladosti spominjate predvsem veselih stvari.

Več ali manj je bilo vedno veselo, premajhen je vaš List, da bi lahko opisal vse dogodke. Resnično pa mi je lepo, ko se spomnim družinskih izletov, ko smo se z našim fičkom odpeljali vsak vikend na lepše po našo čudoviti Sloveniji. Ali pa morda pustovanja, ki smo jih vsako leto na svoj način pričarali z obiskovanjem sorodnikov. »Štartali« smo pri nas doma, kjer smo se našemili. Glavni pobudnik je bila, poleg mene, mami, ona je za vsak »tumhajt« še danes. Potem pa so se nam pri vsaki hiši, kjer smo se ustavili, pridružili še drugi, torej taki, ki so bili ravno prav zasukani tako kot mi. Bilo je fantastično.

Sama aranžerska šola se vam ni zdela dovolj. Pravite, da ste želeli študirati, a ste, tako kot že v srednji šoli, sprejeli kompromis. Kaj pomeni tako izobraževanje (tečajji kiparstva, slikarstva ...) za vaše delo oziroma so to za vaše delo dovolj ustrezne reference?

Ja, moja največja želja je bila postati akademski slikar. Takoj po srednji šoli sem se vpisal na sprejemne izpite na Likovno akademijo. V prvi krog, med prvih 40 sem se od 400 kandidatov uspel prebiti, vendar so sprejeli le 14 kandidatov. Žal se nisem v takratnem času pisal prav in tudi vez nisem imel dovolj, tako da nisem prišel v najožji izbor. Matevž Langus, ki je bil moj pra pra stric, je bil Prešernov sodobnik in predvsem nabožni slikar. Ime, ki v letih 1983–1985, ko sem jaz poskušal na akademiji, ni pomenilo to, kar pomeni danes. Mojemu sotrpinu, ki je bil v istem času sprejet, sem namreč jaz narisal risbe za sprejemca, a je bil podpis spodaj pravilen oziroma nekoliko drugačen. Pa pustimo to preteklosti.

Samoplačniško, z vzporednim delom, sem osnovno znanje o kiparstvu, slikarstvu in restavratorstvu vseeno pridobil. Moj idol in na nek način mentor akademski slikar Janez Kovačič pa je zame še danes slikar velikega formata in car vseh slikarjev. Zagotovo pomeni naziv večje reference in brez dokazovanj minulega dela, dobljen marsikateri posel, čeprav naziv ni merilo. Vedno bolj se tudi pri nas uveljavlja nemško pravilo, pokaži kaj znaš, pa ti bom povedal, koliko veljaš.

Ja, res je okoli tega večna dilema, a kljub temu ste se po preselitvi v Topolšico v našem okolju uveljavili predvsem v tem ustvarjalnem delu.

Predno sem se preselil v Topolšico, je moj nemirni duh počel tisoč in eno stvar. Do danes sem zamenjal že sedem poklicev. Res pa je, da me barve in čopiči spremljajo ves čas.

Katero pa je bilo vaše prvo delo?

Prvo ohranjeno delo visi v naši dnevni sobi, mala slikica 20 x 20 olje na lepenki. Mala hišica v objemu dveh brez iz leta 1975. Iz tistega časa pa je ohranjen moj prvi križev pot, ki sem ga narisal s prvimi barvicami, in krasi sejno dvorano pri Svetem Križu na ljubljanskih Žalah.

Kot rečeno je selitev v novo okolje prinesla novih izzivov. Kako ste doživljali tisti čas pred sedemnajstimi leti?

Ja sedemnajst let je že, od kar sem prišel v Topolšico k moji Brigiti. Pol leta pred tem sem prišel v Topolšico na obisk povsem slučajno. Skupaj s sestro Matejo, ki je z Brigito prijateljela že prej. Ob tej priložnosti, se spomnim, sem stal na balkonu, občudoval ta kraj in rekel: »Če bi kje lahko živel, bi pa tukaj lahko.« In res se mi je ta želja, ki je bila iskrena, uresničila. Selitev, novo okolje, novi ljudje, sprejemanje tako z ene kot z druge strani, ... ni enostavno. Trideset let življenja v okolju, ki mi je bil tako blizu, tako domače in pisano na kožo, sem zamenjal z nečim neznanim. Prvih pet, sedem let, moram priznati, sem bil nekoliko zgubljen, kljub moji odprtosti in prilagodljivosti. A če me danes vprašate, ne bi šel nazaj v mesto. Novi izzivi, novi poklici. Res pa je, da včasih o svojem najbližjem sosеду zelo malo vemo. Tako je bilo tudi v naši dolini. Ljudje dolgo niso vedeli, da rišem, restavriram in kiparim, da poleg tega zelo rad pojem. Tudi tega, da z ženo Brigito že uspešno 8 let vodiva cvetličarno z že uveljavljeno blagovno znamko McLangus mestna cvetličarna Langus, marsikdo ne ve. In da imava reference po celi Sloveniji. Poleg cvetličarske dejavnosti tudi aranžirava, kreirava in svetujeva. Tudi v restavracijah od zelo majhnih do večjih. Ena teh je tudi Hiša kulinarike Jezeršek v Sori ali pa Dvor Jezeršek v Zgornjem Brniku. Prav tako je za naju nov izziv aranžiranje hotelov, avtosalonov in ostalih poslovnih prostorov za različne priložnosti. Hecno, že ob besedi kreiranje se v naju dvigne adrenalin na najvišjo stopnjo, na stopnjo, ki nama ne pusti spati vse do izvedbe in zaključka projekta. In ko je ta končan, prideta v najina srčka mir in zadovoljstvo.

Vrniva se k vašemu restavratorstvu. Uveljavljani ste kot restavrator kapelic in cerkva. Vodite evidenco o tem, koliko se je tega že nabralo?

Da, imam evidenco in arhiv. Na začetku, ko še ni bilo digitalne tehnike, je veliko fotografij ostalo shranjenih na filmskem traku. Z novo tehniko pa lahko pokažem skupaj že preko 300 fresk, blizu 100 kapelic po celi Sloveniji. V zadnjih letih je prav v naši dolini nastalo preko 20 kapelic, kar mi je še posebej v čast in veselje. Nekaj del je tudi v bližnji Avstriji in na Hrvaškem. V začetku sem veliko slikal na keramiko in opeko. »Bobrovčkov« sem sigurno narisal za eno streho manjše hiše. Te izdelke sem prodajal v Cankarjevi založbi in Mladinski knjigi, jih risal tudi po naročilu, kar delam še danes. Sliko narišem, nato jo uokvirim, napišem na hrbtno stran posvetilo in na koncu vse skupaj kreiramo tudi s cvetjem. Tako kot imava geslo v cvetličarni »Pri nas cvetje spregovori ...«, tako imam geslo pri slikanju: »Narišem vse, razen denarja.«

Kakšen prav poseben projekt, izziv?

Pred menoj je večji projekt v Srednji vasi pri Bohinju, kjer je v prenovljenem župnišču škofova kapelica v zelo slabem stanju. Tam me čaka delo za približno dva meseca. S prijateljem župnikom iz mladih dni Ivanom Jagodicev sva dogovorjena za popolno prenovno, od sanacije poškodb, ki so nastale zaradi večjih gradbenih del v župnišču, do restavriranja slabo ohranjenih fresk, poslikav in opleska. Zelo podobno je bila v letošnjem letu sanirana cerkev svetega Urha v Gaberkah. Obnoviti je bilo potrebno vse sanacijske poškodbe in osvežiti ornamente v ladji, tudi dobršen

del v prezbitერიju. Obnova in restavriranje prezbitერიja v cerkvi svetega Duha v Artičah, pri našem rojaku Janezu Turineku, pa je bila pred tremi leti prav tako velik izziv. Skupaj s sinom Davidom sva uspešno obnovila poškodovano in obledelo površino v izmeri 100 kvadratnih metrov.

Tudi kiparskega dela ustvarjanja najbrž ne zanemarjate?

Tudi kiparim izredno rad. Najraje z glino, materialom, ki ga lahko določeno čas dodajam ali odvezem. Tudi kamen in les sta mi blizu. Pri restavriranju kipov se srečujem z vsemi materiali, jasno, da je pri tem potrebno uporabiti osnovne materiale.

In kaj od tega najraje počnete?

Kaj počnem najraje? Vse vedno in povsod, le dan ima premalo ur. Bogu hvala, imam pet ur spanja dovolj, pa mi še vedno kdaj hodi malo navzkriž s temi urami.

Zelo zanimivo in razgibano življenje imate. Imate kdaj čas za oddih ali pa samo doživljanje sproščenih trenutkov v naravi?

Ljubim naravo. Rad imam jesen, ko se barve poigravajo z našimi čuti. Rad imam zimo, snežne poljane, ko ima človek občutek, kot da je vse prečiščeno, ko se v beli svetlobi lesketajo kristalčki in dajejo efekt drobnih lučk. Rad imam pomlad, ko se iz trdnega spanca prebudi narava in se kot novorojenčki prismeji različne drobne cvetlice ... in cvetoča jablana, polna novega upanja, da obrodi sočne sadove. Poletje, sonce, voda, morje, zrak, svoboda. Najbolj varen občutek, ko te objame voda, ko zaplavaš, ko skočiš in se potopiš v globino. Rad imam ...

Pa potujete tudi radi? Ali se bolj posvečate tistemu glavnemu potovanju v življenju, to je poti k sebi?

Zelo rad potujem in veliko je še krajev, ki si jih želim videti in obiskati. Ja, lepo ste rekli. Vsak na tem prečudovitem planetu potuje na nek način proti sebi, če si le to dovoli. Tudi to potovanje mi je zelo ljubo in se veselim vsakega dne znova in znova, ker spoznavam v sebi vedno kaj novega.

Se vaša »poklicna« dejavnost, kot ste že omenili, imata skupaj z ženo Brigito cvetličarno v Slovenj Gradcu (prej nekaj časa v Šoštanj), prekriva z vašim umetniškim delom?

Da, vedno bolj imam občutek, da se prekriva in pokriva eno z drugim, kljub temu da sta to dve popolnoma različni dejavnosti. Brigita ima zelo močno razvit čut za estetiko, barvne kombinacije in kompozicije, tako da mi dostikrat pride prav njen nasvet tudi pri slikanju. V cvetličarni imava v dodatni ponudbi tudi moje slike, kar je dobrodošlo pri odločitvah strank pri nakupu drobnih daril.

Kdo je pri vajinem skupnem delu tisti, ki reče: to je pa bolje tako aranžirati?

To se ve, Brigita. Kratko in jasno.

Svoj poslovni prostor v bistvu izkoristite tudi za razstave. Najbrž ponuja tale adventni čas lepo vsebino?

Resnično je to čas, ko se Mestna cvetličarna Langus spremeni v zimsko pravljico, v pravo galerijo, v kateri je poleg slik, izdelkov iz gline prav zdaj najlepše. 20. novembra je bila v prostorih Mestne cvetličarne Langus v slovenjgraški Katici že osma tradicionalna razstava, kjer je bilo mogoče videti preko 150 kreacij, na zunanjem delu terase pa ste se lahko sprehodili skozi smrekov gozdiček, osvetljen s 3000 lučkami. Preko 1000 obiskovalcev se je v tistem dnevu zedinilo v tem, da je to dogodek, ki mu ni para, dogodek, ki ti priča otroško igrivost in napolni tvoje srce z notranjim mirom in zadovoljstvom, kot je omenila ena od strank v knjigi vtisov.

Tudi sicer ste, kolikor vem, v tem času še posebej zaposleni. Veliko ljudi se je srečalo z vašim delom preko jaslic in mislim, da ne pretiravam, če rečem, da so res nekaj posebnega. Zakaj menite, se večina ljudi rada ustavlja ob vaših jaslicah?

Jaslice sem spremljajo, odkar se spomnim. Že kot zelo majhen sem občudoval vsake jaslice. Doma se je moj ati vsako leto potrudil in naredil resnično izvirne. Še posebej pa sem se začudil ob 150 let starih jaslicah, ki jih je imel atijev stric. Figurice so bile narejene iz maše papirja, to je »prešana« papirna kaša, vlita v posebne kalupe, te figurice pa so

še mojstrsko poslikane. Moje prve večje jaslice, ki so mi resnično ostale v spominu, so bile v moji sobi, ko sem imel osem let. Čez celo sobo so bile poljane in hribi, po sredini se je vil potoček in vse je bilo razsvetljeno z majhnimi lučkami – reflektorčki. Postelja je bila pod največjim hribom, do nje pa sem prišel skozi votlino, ki je bila nasproti votline, v kateri je bila sveta družina. Zelo rad delam jaslice in moj moto je: naravno, čim manj umetnega, čim več materialov iz narave, iz domačega okolja, kajti to so prave avtohtone jaslice. Zakaj radi postojimo ob takih jaslicah? Zato ker se nehote poistovetimo in v sebi začutimo del tega trenutka, ki se je zgodil za nas vse. Lepo nam je, če smo eden od pastirčkov, ki se spreha po poljani in se prihaja poklonit Njemu.

Jih greste tudi vi kam pogledat? Kje ste našli na kaj takšnega, kar vam je dalo novih idej?

Zelo rad si ogledam jaslice kjer koli. Včasih smo se v lepem božičnem času organizirali, sedli v več avtomobilov in si s prijatelji ogledali kar nekaj znanih točk, od ljubljanskih frančiškanov, frančiškanov na Rudniku, za Bežigradom, jezuitov v Savljah. In tako se mi je porodila ideja,

da bi takšne jaslice, ki bi bile vredne ogleda, naredili tudi na Žalah. Prvič so bile postavljene natanko pred 30 leti, leta 1981. Postavljene so bile na več kot 200 kvadratnih metrih v cerkvi vseh svetih na ljubljanskih Žalah. V približno 10 letih smo uspeli privabiti ljudi iz cele Slovenije, tako da je tudi to postala ena od priljubljenih točk v tem božičnem času ter s tem dodatna možnost za ogled poleg prej naštetih. Prvič pa so bile na javnem mestu narejene jaslice v izložbi Tkanine v pasaži leta 1984. Mnena mimoidočih so bila zelo različna. Jaslice na javnem mestu so bile za tisti čas nekaj nenavadnega, skoraj revolucionarnega. Zadnjih 10 let sem delal jaslice na Velenjskem gradu. Letos pa po 30 letih prvič mirujem z večjimi projekti. V Topolšici je dvoje jaslic, ki sem jih letos naredil, v Zafrškem kozolcu sem jih naredil že drugo leto zapored. Organizator je TD Topolšica, z idejno vodjo Jano Kovič. Vredne so ogleda, ker so nekaj posebnega, nekoliko stilizirane ... Druge pa so v topolški cerkvi, tam jih delam že sedemnajsto leto. (Mislim, da so tam bile tudi prvič fotografirane za naš List.) Skoraj bi pozabil. Seveda bodo jaslice tudi pri nas doma, zame najlepše, domače.

Omenili ste, da jih boste postavljali tudi doma. Imate v družini ob tem kakšen poseben obred?

Posebno je že to, da se ob njih zberemo vsi, ki se imamo radi, in s tem simbolično potrdimo bistvo tega praznika. Praznik rojstva ljubezni, ko se dobrota skloni k vsakemu izmed nas in nas nagradi s toplino in toploto.

Velikokrat ste omenili pomen družine in topline doma. Imate štiri otroke. Ste tudi njim privzgojili ljubezen do jaslic oziroma že kdo stopa po vaši poti? Ja, imam štiri otroke in ponosen sem na vsakega posebej. Neizmerno jih imam rad. Vsi imajo radi jaslice in vsi imamo do njih spoštljiv odnos, ker se cela družina zaveda, da se je prav v teh jaslicah rodila dobrota.

To pomeni, da je božič za celo družino poseben čas? Da.

Kako ga boste preživeli?

Letošnje leto bomo božič preživeli pri moji sestri. Celotna družina z mami in atijem. K polnočnicam pa bomo šli v Srednjo vas pri Bohinju, kjer je polnočnica nekaj posebnega. Posebnega v tem smislu, da odhajaš od polnočnice bogatejši, mirnejši in napolnjen z veliko mero optimizma, ki je zelo potreben v današnjem času.

Kaj bi zaželeli svojim sokrajanom in ostalim?

Življenje je prekratko, da bi ga upravljali z nepomembnimi stvarmi, kot so škodoželjnost, nevoščljivost in nagajanje drug drugemu. Pomagajmo si, stojmo si ob strani in se veselimo veselega oznanjenja, da smo ustvarjeni za ljubezen in dobroto. Prav tega želimo vam vsem.

Imate v življenju kakšno posebno filozofijo, ki vam je kdaj pomagala?

Kar koli si v življenju zaželiš, to dobiš. Če si pesimistično naravnani in črnogled, potem boš dejansko videl vse črno. Če pa si želiš živeti polno življenje, polno veselja, sreče, zdravja in zadovoljstva, potem ga živi in zajemi s polno žlico. Za vse je prav tega v izobilju. In to drži.

Hvala za intervju in voščilo v imenu bralcev in tudi svojem.

Milojka B. Komprež

Foto: Dejan Tankli

Zvaljene volitve

Cesar levice

V nedeljo, 4. decembra, zvečer, malo pred dvajseto uro, sem povsem nezainteresirano zleknjen na kavču poslušal novinarko TV Slovenija, ki je v studiu gostila levega in desnega komentatorja volitev. Nezaslišana šlamparija z glasovnicami v Trzinu je vsiljevala negativne asociacije. Potem novinarka tik pred osmo pojasni, da oni v studiu že poznajo izide volitev. Dolgi obraz desnega komentatorja je izžareval razočaranje, da sam nehoti vzklknil – res je drugi! Ta vzklkn se je nanašal na večer pred volitvami. V družbi, v kateri smo klepetali o volilnih napovedih, sem bil deležen precej nejevernih pogledov, ko sem tudi jaz napovedoval gladko zmago SDS, a na drugo mesto postavil Pahorjevo SD.

Potem pa točno ob 20.00 – bumf! Totalno presenečenje tudi zame. Zoki. Hip zatem se mi je v misli vrnila gospa v svetlo modrem kostimčku, ki se mi je ves november smehljala z vegastih panojev na križiščih. Nives Cesar. Čeprav je domačinka, je nikoli ni bilo ne pod političnimi, ne pod drugačnimi žarometi. Potem pa kar naenkrat vse polno njenih podob. Celo filmček smo videli, kako z Jožefom Kavtčnikom smučata – po deponiji premoga. Ob bivšem poslancu LDS je bila res novi obraz, a vsebine je bilo bolj malo. Tudi v časopisu *Bolje*. + Zoran Jankovič o njej ni bilo najti kaj prida informacij. Kolikor je bilo dosegljivih, so vzbujala vprašanje, zakaj bi se morala pečati s politikom. Nives je zdravnica in magistra farmakologije, ustanoviteljica in gotovo še vedno tesno povezana s firmo Medicopharmacia, ki beleži preko 8 milijonov € prihodkov letno. Po srečanju z abrahamom ji v politiko res ni bilo treba, saj sodi v samo konico poslovno uspešnih Slovenk. Ali pa ravno zato? Trdno sem prepričan, da jo, primerjalno z nekaterimi drugimi kandidati, v šoštanjki občini pozna izjemno malo ljudi.

Gledam izide volitve. Nives Cesar je v naši občini suvereno posegla po tretjem mestu. Na šoštanjkih voliščih je nabrala skoraj 600 glasov. Samo v mestu preko 300, kjer se je povsem izenačila z Urošem Rotnikom in Zofijo Mazej Kukovič. Takšen uspeh neznane kandidatke bi morali povezati z njeno pripadnostjo politični stranki Pozitivna Slovenija. A tega ne moremo, saj je to popolnoma neznana politična stranka. Je nekakšen trojanski konj volitev 2011. Bypass mišnica za volivce propadle LDS. Njeni ideološki okvirji kot temelji ustanovitve vsake politične stranke, so trhli in nezanesljivi. Znano je samo to, da se je Zoran Jankovič, ustanovitelj te politične stranke, pred volitvami proslavil z izjavo: »Rad bi videl, kdo je večji levičar od mene!« Pustimo zabavne cinizme o milijonarju – največjem levičarju ob strani. Mirno pa lahko zatrdimo, da so vsi člani SD Velenje ter Šoštanja s samim Srečkom Mehom na čelu, večji levičarji od Jankoviča! Da o Andreji Katič, ki jo kar razganja od socialne pravičnosti in skrbi za manualna delovna mesta v Šaleški dolini, sploh ne govorimo!

Vseeno gre primerjava volilnih izidov dveh »levičark« absolutno v korist »neznane« Nives Cesar pred »domačinko« Andrejo Katič, saj je slednja napraskala komaj 250 glasov. V njenem rojstnem mestu je Andrejo »neznanka« premagala za trikrat!

Sprašujem se, komu ali čemu je 600 šoštanjkih volivcev, namenilo svoj glas, če vemo, da sta PS+ in Nives Cesar popolni neznanki? Jasno! Volili so ljubljanskega župana, ki je poosebljenje PS+. A ker Šoštanjčani tudi resničnega Jankoviča nikakor ne morejo poznati, so torej volili tisto, kar nam pod »brendom Zoki« ponujajo mediji. To pa ni ideologija ali neobstoječi politični program, temveč materialno bogastvo. Jankovič je projekcija njihovih želja, da ne rečemo sanj. Kdo pa si, lepo prosim, v resnici ne želi imeti pod palcem toliko, da bi lahko otroku z levo roko odrinil sto trideset tisočakov za ureditev tople grede poleg hiške?

Zaostajanje po desni

Na drugi strani, na desni, se moram ustaviti pri visoki številki glasov za Slovensko ljudsko stranko v Šoštanju. Ta je na volitvah leta 2008 zbrala

malo pod 3 % glasov, na minulih pa več kot 31%! Tako sta od vseh oddanih glasov več kot polovico pobasali samo dve desno sredinski politični stranki. SLS in SDS. Ostanek si je razdelilo 14 preostalih strank. Kaj je SLS naredila dobrega za Šoštanj, da je zabeležila desetkratno izboljšanje volilnega izida? Nič. Vse je naredil kandidat dr. Uroš Rotnik. S svojim imenom ter karizmo bivšega direktorja TEŠ-a ter idejnega očeta šestega bloka. Gledano na državni ravni, se je Rotnik z 20,5 % v »šoštanjskem« okraju uvrstil takoj za predsednikom SLS Radovanom Žerjavom, ki je nabral v Lendavi 23 % glasov. Zato bi »našega« kandidata morali najti med poslanci SLS. A ga ni! V peti volilni enoti je Rotnika med kandidati SLS prehitel Jakob Presečnik s 16 % volilnih glasov v mozirskem okraju, zato ker je Rotnik kandidiral v obeh okrajih Šaleške doline. Tu mu je vstop v parlament preprečilo »nizkih« 11 % glasov v velenjskem, tipično levičarskem volilnem okraju. Na »škodi« tako ni samo politična desnica, ampak vsa Šaleška dolina, ki se lahko po daljšem času zopet postavlja samo z dvema (levima) poslancema, ker je SLS tako premešala karte, da so s preizkikom odstotkom za vstop v parlament ostali tudi v šoštanjki SDS. Ta je celo padla s 36 % Darka Meniha na 28 % Zofije Mazej Kukovič. Pred vrati parlamenta je ostal tudi Drago Koren, bivši poslanec Nove Slovenije, ki se je sicer triumfalno vrnila v parlamentarno areno.

Na prvi pogled je videti, da je za slabši odstotek SDS v primerjavi z letom 2008 »kriv« Uroš Rotnik, vendar izidi volitev v Šaleški dolini iz leta 2008 v primerjavi z letošnjimi govorijo nekaj drugega. V »velenjskem« okraju podpora SDS ni padla tako močno kot v Šoštanju. Res da je 22 % Franca Severa za SDS v 5. volilni enoti najslabši rezultata na listi SDS, res pa je tudi, da mu »bližina« Uroša Rotnika na volilni listi ni nič škodila, saj je SDS v Velenju v primerjavi z letom 2008, ko je tam za isto stranko kandidirala Zofija Mazej Kukovič, ta nabrala 24 %. Zdrs s 24 na 22 % pa je znotraj zdrsa, ki ga je SDS zabeležila v celi državi. Še več! Na primeru Zofije Mazej Kukovič bi se stranke lahko naučile, da leteči aduti ne prinašajo načrtovanega uspeha strankam. Volivci tudi nismo čisto brez spomina, saj smo od leta 2008, ko je kandidirala v Velenju, to kandidatko sprečali še na volitvah za evro poslanko, potem se je potegovala za ljubljansko županjo in slednjič vrnitev v domači okraj tako, da je izrinila v avt podžupana občine. Tudi v takšnih odločitvah bi morala SDS iskati razloge za zgrešeni volilni cilj, saj bi bil župan in dosedanji poslanec Darko Menih na domačem dvorišču gotovo gladko izvoljen še v drugo. Tako je pa Šoštanj po Milanu Kopušarju, Dragu Korenu in Darku Menihu po 12 letih ponovno ostal brez glasu v Državnem zboru RS, čeprav bi »desnica« z minimalnim dogovorom ta mandat zlahko obdržala!

Vili Kovačič in blok 7

To, kar je Janez Janša za tranzicijsko levico, je postal Vili Kovačič za Šaleško dolino. Dežurni sovražnik, ki je koristen za konsolidacijo zdravih in pravilno mislečih sil. Čeprav aktivistično naprežanje osamljenega Kovačiča pogosto bolj spominja na akcije bistrumnega viteza iz Manče kot na resno ogrožanje projekta B 6 »v teku«, vendarle spravlja šaleške matadorje ob živce tako, da mine le malokateri javna razprava o B 6, na kateri se ne bi ta ali oni napredni človek obregnil ob Kovačičeve zapise. Sam sem stavljal, koliko glasov bo na volitvah dobil in z napovedjo 150 krepko zgrešil katastrofalno nizko številko 61 glasov v obeh volilnih okrajih, kjer je Kovačič kandidiral. Na voliščih Občine Šoštanj je stranka SMS Zeleni Evrope dobila 9 (devet) glasov. Na polovici volišč niso dobili nobenega! To je več kot očiten dokaz, da B 6 na letošnjih volitvah v »naših« okrajih ni bil nobena resna tema za debato. Glas proti TEŠ je bil volilni samomor. Zato je bilo precej zabavno poslušati, kako so se v objemu te predvolilne teme zvijali kandidati tistih strank, ki na državni ravni uradno še dvomijo v B 6. Poleg Kovačičeve SMS sta bili to predvsem parlamentarni stranki Zares ter SNS.

Na predvolilnem soočenju kandidatov v Topolšici so nastopili kandidati teh strank. Poleg Kovačiča še Cvetka Lasnik Ribarič za Zares ter Mihael Letonje za SNS.

Kovačiču se je videlo, da je komaj čakal še na eno priložnost, kjer bi lahko javnosti predstavil svoja stališča, a se je njegov glas izgubil v časovnem limitu organizatorja soočenja, kaj šele da bi lahko na dolgo in široko polemiziral z nasprotno večino.

Mihael Letonje je za čuda zagovarjal projekt B 6, čeprav je njegov »šef« Zmago Jelinčič na vsaki postaji kampanje bentil v svojem vulgarnem

slogu in govoril o B 6 kot o veliki svinjariji. Tako je SNS izpadla skrajno neresno tudi za tiste, ki so jih kadar koli jemali resno.

Prav bizarno pa je bilo slišati Lasnikovo, ki so jo na volitve »vložili« zaresovci. Bilo je mučno slediti njenim besedam proti B 6, s katerimi se niti sama ne strinja. Kako pa bi se naj, saj je še ne tako davno nazaj v velenjskem občinskem parlamentu, zavita v isto oranžno barvo, vehementno podpirala B 6 v celoti in z vso strokovno avtoriteto, ki jo premore, še zadržala, da zajemanje CO₂ iz B 6 sploh ne bo problem ...

A propo ... Na tem istem omizju je v kontekstu zaklinjanja za B 6 nekaj drugih kandidatov omenilo že najnovejši B 7! Bilo bi zanimivo (iz)vedeti, ali je bilo to zgolj imenitna domislica, ki so jo nekateri ponavljali zaradi vzbujanja pozornosti, ali pa se v šarmantnem zakulisju teh volitev morebiti le ne razvijajo kakšne resnejše aktivnosti v tej smeri.

Večinske reakcije proporcionalnih volivcev

Volilni lonček v Šaleški dolini nam razkriva obilico zanimivosti in tudi to, da je poklic politika še vedno zelen in iskan. Žal se je še enkrat izkazalo, da je pot v parlament realna samo po široki cesti velikih strank, kjer se je treba iz znotraj strankarskih labirintov tako ali drugače pririniti v ospredje. Vseeno se še vedno zdi, da je proporcionalni volilni sistem bližje realni ideološki pestrosti družbe kot večinski, kjer se vse stvari poenostavijo na razmerje levo-desno.

Žal se bogastva veljavnega volilnega sistema še najmanj zavedamo volivci, saj je bolj kot kdaj koli prej prevladovalo prepričanje, da se »ne splača« voliti majhnih strank, ker da se tako zavrže glas. Zaradi takšnega odnosa volivcev se siromaši politična pluralnost in tako volivci silijo v telege dvostrankarskega, bipolarnega, črno-belega (pri nas rdeče-črnega) političnega prostora, ki vodi v izključevanje polovice populacije. K takšnemu razvoju veliko prispevajo tudi sredstva obveščanja javnosti, ki delajo iz volitev nekakšen šov, v katerem bi naj pač nekdo zmagal, drugi pa izgubil, kot da je to (zmaga-poraz) bistvo volitev. Pa ni.

Bistvo volitev je izbira najbolj zaupanja vrednih politikov za vodenje države. To možnost omogočajo takšne volitve. Tukaj ni zmagovalca, ampak dobi stranka z največ glasovi priložnost, da izlušči in uveljavi svojo modrost, ki je na voljo pri vseh, ne le pri tistih z največ glasovi.

Pri večinskem volilnem sistemu takšne možnosti ni. Tam se na volitvah hipoma izloči ena skupina in določi druga, kar je na videz res bolj stabilno, a takšna izključujoča stabilnost nosi s sabo zelo veliko skušnjavo zlorab, čemur smo prav ta čas priča pri južnih sosedih. Enostavnost, ki jo ponuja večinski sistem, sama po sebi ne pomeni

ničesar. Še najmanj večje učinkovitosti. Prej korak k despotstvu. Še prej pa seveda k bipolarnosti. Takšni, kot smo ji priča te dni, da človek za hip res zmotno pomisli, da bo eden ali drugi veliki »J« čudežna odrešitev za vse težave v naši državi. Čeprav ne eden ne drugi nista nič drugega kot predsednika ene in druge politične stranke, ki sta na minulih volitvah skupaj komaj presegle polovico volilnih glasov! Za skupen uspehe cele Slovenije bosta morala prisluhniti potrebam tudi drugi polovici, bistveno bolj »mavričnih« državljanov. Zato volitve niso tekma za zmagovalca in poraženca, ampak samo izbira voditeljev za vse državljanke. Za vse. Ne samo za »naše«.

7.		Slovenska nacionalna stranka - SNS
8.		LDS Liberalna demokracija Slovenije
9.		Lista Zorana Jankovića - Poslovna Slovenija
10.		Gibanje za Slovenijo
11.		DeSUS - Demokratična stranka upornikov
12.		Stranka za trajnostni razvoj Slovenije
13.		SD - Socialni demokrati
14.		Slovenska demokratska stranka
15.		Naprej Slovenija - NPS
16.		Zeleni Slovenije
17.		ZARES - socialno liberalna stranka

18. CHUCK NORRIS

Skupaj postavljamo temelje za prihodnost!

www.te-sostanj.si

VSE, v kar upate, naj se izpolni,
kar iščete, naj se odkrije,
kar si želite, naj se uresniči!

Skupina **hse**

**TERMoeLEKTRARNA
ŠOŠTANJ**

Med dvema trenutkoma se nenadoma odpro vrata v nov čas, a sreča vendarle ni v tem času, temveč v nas.

V Premogovniku Velenje, ki predstavlja referenčno točko v premogovništvu Zahodne Evrope, svojo uspešno zgodbo gradimo na temeljih tradicije in lastnega znanja, z najboljšo tehnološko opremo, s pripadnostjo zaposlenih, ki so vrhunsko usposobljeni na različnih področjih, s smelo začrtanimi razvojnimi koraki, usmerjenimi vse do leta 2054. Z namenom še učinkovitejšega upravljanja z energijo smo letos pristopili k pridobitvi mednarodnega certifikata za standard ISO 50001 in kot prvi premogovnik ter ena prvih energetske družb na svetu s tem še dodatno potrdili energetske učinkovitost v podjetju.

**NAJ VAS V LETU 2012
POVEZUJEJO LEPE MISLI IN ISKRENE ŽELJE.**

SREČNO!

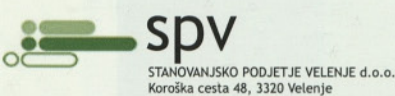
SKUPINA PREMOGOVNIK VELENJE

PV Center starejših
Zimzelen

Ob praznikih, ki prihajajo želimo
občankam in občanom občine
Šoštanj veliko lepega in dobrega.
Srečno 2012!

STANOVANJSKO PODJETJE VELENJE d.o.o.
Koroška cesta 48, 3320 Velenje

HABILIT d.o.o.,
Koroška 48, 3320 Velenje

Spoštovanim volivkam in volivcem,
ki so meni in Državlanski listi Gregorja Viranta
zaujali svoj glas na državnoborskih volitvah, se
iskreno zahvaljujemo in obljublamo, da bomo
modro ravnali z njihovimi glasovi.

Fidel Krupić

Vsem krajanom in krajankam
želimo vesele božične praznike,
v novem letu 2012
veliko zdravja,
veselja, osebne sreče ter
zadovoljstva.

Svet KS Lokovica

Naprej. SD.
Hvala za zaupanje!

Andreja Katič

Slovenska ljudska stranka

*Kitajska modrost pravi, da bo »goro premaknil tisti,
ki je sprva premikal kamenčke.«*

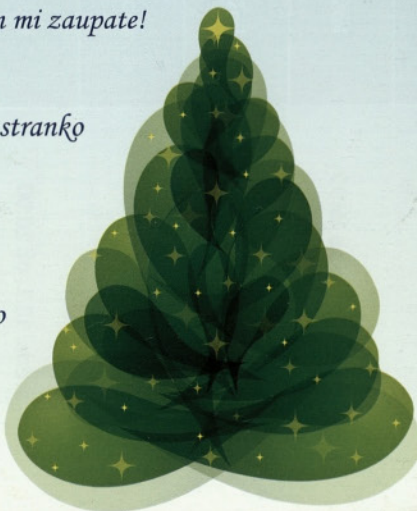
*Želim se vam zahvaliti za vaš glas, ki je bil kamenček na poti
do našega skupnega cilja – za dobro Šaleško dolino.*

*Zavedam se, da se ciljev ne da doseči z močjo,
ampak z vztrajnostjo.*

*Iskrena hvala vsem,
ki mi ob tem nudite oporo in mi zaupate!*

*Skupaj s Slovensko ljudsko stranko
vam želimo prijetne in
mirne praznične dni,
da ne izgubite poguma,
modrosti in zaupanja vase.
Naj bo prihajajoče 2012 leto
za vas zdravo, srečno in
s čim manj skrbi!*

*Uroš Rotnik
in Občinski odbor SLS*

Spoštovane volivke in volivci,
ki ste me volili v nedeljo 4 decembra !

Vsem 61 volivkam in volivcem v velenjskem in šoštanskem
volilnem okraju, ki ste obkročili moje ime iskrena hvala.
Nikoli nisem pričakoval zmage, to bi bilo zelo naivno. Bistvo
moje kandidature je bilo, da ob vsej medijski zapori, ki vlada
v Sloveniji v zvezi s temo TEŠ6, ob volitvah vendarle dobim
priložnost povedati argumente in vprašanja, ki zadevajo našo
skupno prihodnost V zadnjih mesecih se je namreč medijski
prostor zelo zožil.

Ob tej priliki Vas vabim, da mi pišete na naslov
vili.kovacic@siol.net. Želim si slišati vaša mnenja in vaše
predloge. Svet ni črnobel, ampak pisan. Življenje v enoumju je
sicer udobno, ne more pa biti osnova za načrtovanje prihodnosti
sedanjih in bodočih generacij.

Danes je na svetu mnogo več izbir, kot jih je bilo v času vaših
dedov. Še enkrat poudarjam, kar velja tako za Šaleško dolino
kot Slovenijo. Ne dopustimo, da nam in našim vnukom,
zacementirajo prihodnost. Vse se vrača, vse se plača, prej ali
slej. Nekatere stvari pa so nepovratne ali zelo težko popravljive.
Lep pozdrav in vso srečo v novem letu Vam želim

Vili Kovačič

P.s.

Več novic v zvezi z aktivnostmi civilne iniciative, ki ji pripadam,
dobite na spletu pod naslovom DavkoPlacevalciSeNeDamo (ali
skrajšano DPSND).

januar 2012

Napovednik

PRIREDITEV

kavarna Šoštanj

List

kablensko razdelilni sistem šoštanj

Šoštanj.info
http://soštanj.info

KDAJ

ZVRST

KAJ

KJE

VABI VAS

četrtek, 5.1. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 12.1. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 12.1. ob 19:00	razstava	Ivana Todić in Rok Komel: Dva pogleda	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota 14.1. ob 19:00	košarka	Elektra Šoštanj : LTH CAST Mercator (12. krog 1. A SKL oz. Lige Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
nedelja, 15.1. ob 18:00	košarka	Elektra : Šentjur (13. krog 2. SKL za mladince U18)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
sreda, 18.1. ob 19:00	abonma	Charleyeva teta Gledališče pod kozolcem Šmartno ob Paki	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sreda, 18.1. ob 20:00	košarka	Elektra Šoštanj : Šentjur (14. krog 1. A SKL oz. Lige Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
četrtek, 19.1. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 26.1. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj

četrtek, 26.1. ob 18:00	pogovor	Klepet pod Pustim gradom	Muzej usnjarstva na Slovenskem	<i>Muzej usnjarstva na Slovenskem</i>
četrtek, 26.1. ob 19:00	pogovor	Galerijski večer	Mestna galerija Šoštanj	<i>Zavod za kulturo Šoštanj</i>
sobota, 28.1. ob 17:00	odbojka	Šoštanj Topolšica : Murexin (2. državna odbojcarska liga - moški)	Športna dvorana Šoštanj	<i>Odbojcarski klub Šoštanj - Topolšica</i>
sobota, 28.1. ob 18:00	odbojka	Kajuh Šoštanj : Vistra Domžale (3. državna odbojcarska liga – ženske, center)	Športna dvorana OŠ Šoštanj	<i>Ženski odbojcarski klub Kajuh Šoštanj</i>

Napovednik prireditev objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (C34) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na el. naslov: prireditve@sostanj.net.
KATEGORIJE PRIREDITEV: šport kultura in umetnost splošno

Ustvarjanje nima meja

Konec novembra, tik pred prvo adventno nedeljo, smo učenci, učitelji in zunanji sodelavci v ustvarjalnih prazničnih delavnicah ves dopoldan pridno izdelovali najrazličnejše izdelke. Te smo potem razstavili na stojnicah v avli šole, popoldne pa smo jih prodajali na prazničnem bazarju.

Mladi novinarji smo obiskali nekaj delavnic in se pogovarjali z ustvarjalci

V 1. razredu sva povprašala, kaj izdelujejo, katere materiale pri tem uporabljajo, kaj je pri delu najtežje, kaj najbolj všeč. Aljoša je povedal, da izdeluje pikapolonice, smrečice in trikotnike. Pri delu uporablja papir, gumbe in alufolijo. Najtežje je izrezati smrečico, najbolj všeč pa mu je pikapolonica. Tudi doma rad ustvarja, in sicer iz lego kock. Gašper izdeluje sneženega moža, pri tem pa uporablja steklo, plastiko, lepilo, belo barvo, gobo ... Najtežje je pikati vejice v gobo, najraje pa dela tisto, kar mu vzame najmanj časa. Nina izdeluje venčke iz mahu z okraski. Teško je okraske pritrjevati na venček, najlepše pa je zanjo krašenje snežakov. Tudi doma rada riše, ustvarja različne izdelke ... Takšni dnevi so ji všeč, ker rada ustvarja. Ajlina izdeluje koledar, okraske, pobarvanke. Pri tem uporablja karton, smrekove veje, alufolijo. Nič ji ni težko, najbolj pa uživa pri lepljenju gumbov na smrečice. Tudi doma rada ustvarja. Tako delo ji je všeč, ker se vedno kaj novega nauči.

Lovro Pečnik in Marko Plankelj

Drugošolci so izdelovali božične medvedke, voščilnice, jelke in okrasne kljukice. Pri ustvarjanju so uporabljali papir, vato, slamo in materiale iz gozda za okraševanje jelk. Najtežja delavnica je bila izdelovanje smrečice,

najbolj všeč pa so jim bili medvedki. Učenci ustvarjajo tudi doma, največkrat rišejo snežake. Izdelki, ki so jih izdelali ta dan, so po njihovem mnenju veliko vredni.

Nadja Janežič in Katja Sovič

Tretješolci so povedali

Nik:

Danes izdelujemo lončke, sveče in voščilnice. Pri delu uporabljamo trdi papir, steklene kozarce, lepilo, škarje, flomastre, svinčnike in prtičke z božičnimi motivi. Pri delu mi je najtežje lepljenje, najbolj všeč pa mi je izdelovanje voščilnic. Doma rad rišem.

Rok:

Naš razred izdeluje, voščilnice, pujske in lampijončke. Uporabljamo kozarce, papir in volno. Zame je najtežje izdelovati voščilnice, najbolj všeč pa so mi pujski za obesit. Doma ne ustvarjam.

Enija:

Izdelujemo pujske za srečo, voščilnice in lampijončke. Pri delu uporabljamo tudi slano testo in tempera barvice. Najtežje je lepljenje, najljubše so mi voščilnice. Tudi doma rada rišem.

Lucija Timpan in Ana Sovič

Četrtošolki Anja in Klara radi ustvarjata. Izdelujeta snežake in pri tem uporabljata lepenko, kolaž, usnje in das maso. Najtežje je izdelati cokličke. Anže in Brina pa izdelujeta aranžmaje, ptičke, storžke, voščilnice in škratke. Večinoma uporabljata naravne materiale, nekaj pa tudi plastičnih. Najtežje je lepljenje z uporabo pištrole. Najraje izdelujeta aranžmaje. Tudi Zali je v delavnici zelo všeč. Izdeluje obeske iz storžev, dišeče pomaranče, svečnike, namizno dekoracijo. Najbolj so ji všeč dišeče pomaranče, doma pa rada dela izdelke iz papirja, verižice in zapestnice.

Katja Kavnik in Maja Debeljak

Petošolci so ves dopoldan pletli venčke. Tim, Hanna, Laura in Pika so povedali, da pri pletenju uporabljajo večinoma naravne materiale, ki so jih nabrali v gozdu: veje, storže, želod, pa tudi posušene rezine pomaranč, cimet ... Večini je bilo najtežje pletenje oboda in lepljenje, najbolj pa so uživali pri krašenju venčka. Nekaterim je najbolj všeč na venčku veliko kiča, zato venček okrasijo tudi z okraskimi kroglicami, Hanna pa raje krasi s pomarančo in cimetom. Laura doma ustvarja kozarčke in posodice iz gline, Hanna pa ptičje hišice in letala.

Keijma Cerič in Monika Teržič

V 6. razredu so letos spet izdelovali adventne venčke, saj so najbolj iskani izdelek na prazničnem bazarju. Največ so uporabljali naravne materiale: mah, vejice smreke, ... Pri delu se jim je zdelo najtežje povezovanje vej v krog – venček, najzamudnejše pa okraševanje in lepljenje. So že pravi mali mojstri, saj tudi doma nekateri izdelujejo podobne izdelke. Če bi bili oni mentorji svojih delavnic, bi izdelovali izdelke iz lesa, pomagali učencem nižjih razredov in pekli piškote. Za izdelek porabijo od 30 minut do ene ure, nekateri več. Izdelava adventnih venčkov jim je zelo všeč.

Žiga Brezovnik, Matic Rihtar in Andraž Ravnikar

Sedmošolcev je na šoli kar 111, zato so se razdelili v 11 delavnic. Barbara in Katarina sta se prijaviili v delavnico za izdelavo nakita, saj jima je to zelo zanimivo. Izdelujejo ogrlice. najprej zgnetejo fimo maso, oblikujejo, nato dajo v pečico. Najtežje jima je bilo gnetenje, najlažje pa barvanje. V rezbarski delavnici sta ustvarjali tudi Špela in Diana, saj se jima zdi delo zanimivo. V mehke les izrezljajo sliko in jo nato pobarvajo. Rezbarjenje ni enostavno, barvanje je lažje. Mentor Franc Ravnikar se s tem ukvarja že 45 let, saj je začel že s 7. letom. Lani je prvič sodeloval kot mentor na naši šoli.

Anže in Nejc sta se prijaviila v delavnico domači čaji. Nista si je sama izbrala, ker pa je bilo drugje že vse zasedeno, sta bila določena sem. V steklen lonček s pokrovom so dali posušene čaje (meto, bezeg, lipo, meliso, ...) in zaprli s pokrovom. Dodali so tudi zapis o učinkovinah čaja.

Tjaša Rezman in Daša Tajnik

Skupina sedmošolcev je izdelovala božične voščilnice. Lavra rada barva, zato se je odločila za to delavnico. Ni pa bilo enostavno, saj so morali zelo natančno barvati. Končni izdelek je bil res lep.

Nekaj učencev je sejalo božično žito. Darko in Darja sta se za to delavnico odločila zaradi zabavne učiteljice, ki vodi delavnico. Najprej je treba okrasiti plastični lonček za rože, kar ni enostavno. Lepljenje okraskov na lonček je zamudno. Nato se v lonček nasuje prst in doda nekaj semen žita. Dodali so še opozorilo, da ne smeš pozabiti zalivati.

Maja in Pia sta izdelovali darilne vrečke in torbice za šivanke. Šivali so iz mehkega filca in najtežje je bilo narediti vozle. Na vprašanje, ali bi ta izdelek na bazarju kupili, sta odgovorili, da ne, saj ga lahko izdelata tudi sami doma. Časa ti vzame le dobre pol ure. Tudi učiteljica je bila navdušena nad delom učenek.

Zanimiva je bila tudi delavnica, v kateri so izdelovali lizike. Tinkara se je odločila zanjo, ker se ji je zdela zabavna. Za izdelavo lizike so potrebovali sladkor, ki so ga karamelizirali, palčke, preliv za torte. Ko so liziko izdelali, jo je bilo treba še zaviti in to je bilo menda najtežje. Najlepše pa je bilo, ker so se lahko posladkali.

Monika Videmšek in Mojca Koželjnik

Plesni program za popoldansko prireditev so pripravljala tudi dekleta iz 7. razreda. Tjaša najraje pleše hip-hop. Kar težko je bilo ples sestaviti in se ga potem še naučiti v tako kratkem času.

Laura je ustvarjala božične aranžmaje. Uporabila je material, ki ga je našla v gozdu in drugje v naravi. Najzahtevnejše je bilo lepjenje. Na koncu je bila zadovoljna, ker je nastal res lep aranžma. Tudi doma zelo rada ustvarja, predvsem v božičnem času, saj sama splete adventni venček, kar se je naučila preteklo leto.

Jure in Aljaž pa sta izdelovala knjižice z voščili. Na računalnik sta pisala voščila in potem izdelala knjižice. Menita, da bo tisti, ki bo dobil to za darilo, zelo vesel. Uživata pri delu z računalnikom. Tudi doma se najraje ukvarjata z njim.

Sanja Šmon in Anita Ledinek

Osmošolci so pekli božično pecivo. Anja se je prijavila v to delavnico, ker zelo rada peče piškote. Pri delu ji je najlepše, ker lahko kakšen piškot tudi poje.

Nejc pa raje ustvarja z lesom. Izdeloval je ptičjo hišico. Najtežje je bilo privijati vijake.

Tudi dekleta rada ustvarjajo lesene izdelke. Tadeja rada dela v skupini, izdelala pa je angelčka iz lesa. Težko ji je bilo zbrusiti frizuro. Menila je, da je izdelek neprecenljiv.

Noemi, Maša in Lara so v delavnici izdelovale kopalno sol. To so izbrale, ker jih tako delo veseli. Uporabljale so sol, barvo za živila, eterična olja, kozarce in material za dekoracijo. Najbolj enostavno je bilo mešanje barv, najtežje pa vezanje jute na pokrovček.

Ema Kočevar in Žan Vodušek

Učenci 9. razreda so izdelovali obeske za vrata iz sena in poslikavali keramične lončke. Ožbeju je to zabavno, saj rad ustvarja. Izdelal je model, nato pa je s sukancem navezoval seno okoli modela. Za okrasitev je uporabil še druge naravne materiale: žir, kostanj, posušene pomaranče in cimetove palčke. Tudi doma rad ustvarja, predvsem obeske iz gline. Rad barva, uživa pri delu, vendar je potrebno veliko truda, da kaj nastane. Barbara je sodelovala na delavnici kaligrafija, to je lepomisje. S kaligrafsko pisavo so pisali imena izdelkov in ceno za bazar. Povedala je, da je potrebna velika natančnost, treba se je naučiti pravih potez. Doma tudi ustvarja izdelke iz fimo mase.

Eva Hrastnik in Timotej Plamberger

Ta dan so ustvarjali tudi učenci podružničnih šol. V Topolšici jih nismo obiskali, vendar smo na bazarju videli, da so ustvarili čudovite izdelke. Ravenski otroci, samo 7 jih je, pa so ustvarjali kar na šoštanski šoli. Anamarija je povedala, da ji je delo v delavnici zelo zanimivo. Izdelujejo posebne svečnike, tako da kroglico iz stiropora prekrijejo z listki pušpana, ki jih pritrdijo z okrasnimi bucikami. Nato v vdolbinico dajo še svečko. Najtežje je razporediti liste pušpana tako, da enakomerno prekrijejo kroglico. To zahteva kar veliko potrpežljivosti. Doma tudi ustvarja, predvsem izdelke iz gline.

Rok Bačovnik in Amadeja Sovič

Preden so se učenci razvrstili v delavnice, pa so prvo uro iz trdega papirja izrezali vsak eno ptico in jo po navodilih likovnih pedagoginj tudi narisal. Tako je nastalo več sto ptic, z njimi pa smo okrasili avlo šole.

Kar nekaj višješolcev se je javilo v pedagoško delavnico, da so pomagali najmlajšim pri izdelavi prazničnih izdelkov. Devetošolci so morali pripraviti še prostor za popoldanski kulturni program in stojnice za bazar. V vsaki delavnici so izbrali prodajalce, ki so imeli na bazarju veliko dela, saj so nas starši množično obiskali in tudi kupovali res lepe izdelke. Čeprav zunaj ni bilo zimskega vzdušja, smo obiskovalcem ponudili tople čaj.

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nakupom daril na bazarju omogočili, da bomo lahko konec decembra z zbranim denarjem pokrili precejšen del stroškov za plesne delavnice.

Obisk devetošolcev v Premogovniku Velenje

Izbira poklica in nadaljnega šolanja je gotovo tema številnih pogovorov med devetošolci, njihovimi starši, učitelji in svetovalnimi delavci. Odločitev za poklic pri tej starosti gotovo ni lahka; na tehtnici so želje, nagnjenja in sposobnosti za določen poklic, (marsikdaj) tudi vpliv in želje staršev, možnosti zaposlitve, možnosti za nadaljnje šolanje in še katero vprašanje se v zvezi z izbiro lahko zastavi.

Pri tehtni in lažji odločitvi za poklic gotovo pripomore tudi predstavitev želenega poklica v kar se da realnem okolju. V ta namen smo v Premogovniku Velenje skupaj z Rudarsko šolo Šolskega centra Velenje v petek, 9. decembra 2011, organizirali predstavitev najbolj tipičnih rudarskih poklicev, možnosti štipendiranja in zaposlovanja in ogled nekaterih zunanjih lokacij Premogovnika Velenje in HTZ Velenje. Obiska se je udeležilo 47 učencev zaključnih razredov iz okoliških občin, njihovi starši in svetovalni delavci.

V imenu Premogovnika Velenje je obiskovalce pozdravil in nagovoril Boris Potrč, vodja Izobraževalnega centra, ki je povedal, da vedno višje število zainteresiranih dijakov za poklice v rudarstvu in sorodne poklice kaže na to, da se za prihodnost premogovništva v Šaleški dolini ni bati. »V Premogovniku Velenje se zavedamo, da so zaposleni najpomembnejši kapital podjetja, zaradi česar tudi namenimo veliko skrb izobraževanju in usposabljanju. Izobraževanje je pomemben segment usposabljanja, saj se odraža na več področjih. Med njimi tudi na področju štipendiranja, kjer je Premogovnik s hčerinskimi družbami vedno zelo aktiven. Po letošnjih anketah pa je med 70 podjetij v Sloveniji zasedel 6 mesto po

številu kadrovskih štipendij. Ne glede na trenutno gospodarsko krizo v svetu Premogovnik ni zmanjšal števila štipendij; trenutno štipendiramo okoli 150 dijakov in študentov,« je še dejal Potrč, ki je vsem devetošolcem zaželel uspešen zaključek osnovne šole.

V imenu Šolskega centra Velenje se je Premogovniku Velenje kot pomembnemu partnerju v izobraževalnem procesu zahvalil ravnatelj Rudarske šole mag. Albin Vrabič, ki je dejal: »Vesel sem, da čedalje več mladih prepoznava, da sta poklica geostrojnik-rudar in geotehnik perspektivna poklica. Premogovnik Velenje, kot eden najsodobnejših rudnikov s podzemno eksploatacijo na svetu, potrebuje visoko usposobljene kadre omenjenih profilov. To usposobljenost zagotavlja Rudarska šola v sodelovanju s Premogovnikom, kjer poteka celoten praktični pouk in praktično usposabljanje z delom. Verjamem, da se bo veliko osnovnošolcev, ki so obiskali Premogovnik Velenje, vpisalo na Rudarsko šolo in pozneje tudi dobilo delo v Skupini PV.«

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Vrtec

Veselo in nasmejjano skozi praznični mesec

December je čas praznovanj in obdarovanj, majhnih in velikih pričakovanj, toplih objemov otroškega smeha... Vse to in še malo več smo pričarali z medsebojnim druženjem skupin v naši enoti.

Obiskali sta nas ga. Vesna, ki nam je igrala na harmoniko in ga. Tina, ki nam je igrala na klavir. Vsakič smo veliko peli in še več plesali. Starejši otroci so mlajšim pripravili »snežni koncert,« in nas presenetili s čudovito izvedbo. Skupaj smo izdelovali novoletne aranžmaje, voščilnice in okraske za novoletna drevesa. Najstarejši otroci enote so obiskali Mayerjevo vilo in mestno knjižnico. V Kulturnem domu so si ogledali predstavo Mišek Matiček peče piškote. Zadnji decembrski dnevi pa so nas presenetili še s snegom in otrokom pričarali nepozabne zimske užitke.

Čisto za konec smo za vas pripravili voščilo:

*Leto se končuje,
sreča srečo kuje.
Prejmite jo tudi vi,
naj vas spremlja leto dni.*

Srečno 2012, vam želimo vsi zaposleni v enoti Lučka

Simona Koren

Praznični večer

Za otroke je obisk dedka Mraza vedno posebno doživetje. Letos še posebej, saj smo jim strokovne delavke enote Brina pričarale prav čaroben večer.

Skupaj s starši smo v vrtcu, ob poslušanju pravljice, prebudili praznične občutke. Prižgali smo lučke, ki so si jih naredili otroci, in se peš odpravili

proti vili Mayer. Ob igranju mladih glasbenikov na različne instrumente in s pesmijo otrok smo priklicali dedka Mraza. Pot so mu osvetljevale naše prižgane lučke. Prišel je in v košu prinesel darila. Veselje in zadovoljstvo otrok, staršev in strokovnih delavk je bilo veliko.

Enota Brina

Obiskal nas je Dedek Mraz

V sredo 14. decembra smo se skupaj s starši zbrali na igrišču enote Lučka. Okrasili smo praznično drevesce in pričakali dedka Mrza. Pomahal nam je s terase, najpogumnejši enoletniki pa so ga pozdravili na dvorišču vrtca. Po obisku dedka Mrza, smo se sprehodili do oddelka Bibica, kjer nas je čakalo prijetno presenečenje. Ob soju lučk in svečk, smo sredi igralnice zagledali veliko škatlo. Na njej je bila fotografija dedka Mrza. V njej pa darila za naše male korenjake. S pesmijo in plesom, ob spremljavi na kitaro, smo zaključili naše druženje.

To popoldne smo si dovolili najti srečo, saj veste, ni nam treba čakati nanjo. Sreča je tu, skrita prav v vseh stvareh – v nasmehu skriteh v očeh otroka, druženju s svojimi najdražjimi, stisku roke prijatelja...

Dovolite si tudi Vi poiskati svojo srečo in uživajte v novem letu polnem sreče.

Dijana in Nina.

Obiskal nas je stari dobri mož – dedek Mrz

Hladen veter je zapihal in na zemljo prinesel prvi snežinki. Snežka in Puhica sta padli na igrišče pred Lučko, ravno med množico otrok in njihovih staršev. Otrokom sta z glasnim prepevanjem pomagali priklicati dedka Mrza in se zahvalili vsem, ki so pomagali pri krašenju igrišča. Dobri mož je razdelil bombone, prijazno nagovoril najmlajše in malo starejše, potem pa je v spremstvu snežink odhitel, saj je slišal glasne klice drugih otrok.

Na darila ni pozabil. Pustil jih je v igralnicah, kjer smo jih ob toplu čaju in suhem sadju odvili in se z njimi poigrali. Prijetno druženje smo popestrili z glasbenimi gosti. Jan nam je igral na kitaro, ga. Špela pa na citre in prečno flavto.

Naš vrtec sta prežemala pesem, ples in sreča. Zdaj pa že komaj čakamo, da se dobri dedek ponovno vrne.

Simona Koren

Praznična voščilnica

V petek 9. decembra je na Velenjskem gradu potekal 8. natečaj za najlepšo praznično voščilnico. Na natečaju je sodelovalo 13 vrtcev in osnovnih šol, med njimi tudi Vrtec Šoštanj. Skupaj je prispelo 218 voščilnic in iz vsake institucije, ki je lahko poslala 10 voščilnic so izbrali in nagradili najlepšo. Kot najlepša iz vrtca Šoštanj je bila izbrana prav naša voščilnica iz enota Mojca Gaberke, katere avtorica je 5 letna Katja Andrejč, z mentoricama Anjo Cafuta in Jožico Kidrič. Nagrade smo se skupaj s Katjo veselili prav vsi in nekaj otrok se je v spremstvu vzgojiteljice, ravnateljice in podravnateljice udeležilo tudi podelitve, razstave voščilnic in programa. Na gradu so pričarali še lepše praznično decembrsko vzdušje otroci, ki so krasili smrekice, obiskal pa jih je tudi Dedek Mraz.

Anja Cafuta

NOVOLETNE ŽELJE IZ ENOTE BIBA

*Bele novoletne muce
so prinesle ključek zlat,
to pa ni navaden ključek,
to je ključ od zlatih vrat.
Že odpirajo se vrata,
že se nekaj lesketa,
tam zlat košek nate čaka,
poln izpolnjenih želja!
(Svetlana Makarovič)*

**SREČNO, ZDRAVO IN VESELO
NAJ BO NOVO LETO 2012 CELO!**

Otroci in strokovne delavke enote Biba

Podobe kulture

Stare fotografije

V Mestni galeriji Šoštanj je od 7. decembra dalje na ogled razstava Podobe preteklosti zbiratelja in Šoštanjčana Zvoneta Čebula. Razstava je tematsko naravnana na praznični čas, ko se še bolj zavedamo pomena družine in toplote. Podobe preteklosti je namreč razstava fotografij, ki prikazujejo otroke, družine, dame in gospode in dogodke, ki zaznamujejo naša življenja. Razstavljenih je okoli 150 fotografij, katerih datum nastanka sega vse tja do začetka fotografije, to je po letu 1860. V bogati zbirki Zvoneta Čebula jih je kar nekaj takih. Nekaj podob iz zbirke je bilo tudi prepoznanih, na njih so obrazi, ki živijo le še v spominu. Gospod Čebul je s pričujočo razstavo znova dokazal, da sodi v krog največjih zbirateljev na Slovenskem.

Odprtje razstave je pospremlilo veliko zanimanje. O fotografiji in utripu meščanstva pri nas in drugje je spregovoril dr. Jonatan Vinkler, ki je med drugim tudi zapisal: Čas med 1860 in 1880 je v zgodovini fotografije znan kot doba kolodija ali mokrega postopka. Fotografski mojster je namreč pri pripravi steklene plošče poleg drugih kemikalij uporabljal še prosojni kolodij, ploščo pa je

moral osvetliti še v mokrem stanju in jo takoj po fotografiranju (osvetlitvi) v kameri obkuri (mehovki) tudi razviti. Tudi fotografski papir si je moral pripraviti sam ter nato sliko kopirati na soncu. Zato je bila fotografija v drugi polovici 19. stoletja, kamor sodijo eksponati razstave, še zelo zahtevna umetnost, fotograf pa je veljal za resničnega mojstra, včasih celo za umetnika.

Slovenci smo se na strokovni ravni s fotografijo prvič srečali leta 1866, ko je Janez Bleiweis napisal daljšo razpravo, ki jo je Slovenska matica objavila v letopisu za leto 1867, in sicer pod naslovom Kako fotografi delajo podobe. Ta spis je zrcalo fotografske tehnike v drugem obdobju njenega razvoja, raziskovalci (M. Kambič) pa ga štejejo za prvi fotografski priročnik v slovenskem jeziku. Bleiweis je za fotografijo uveljavljal celo slovensko terminološko poimenovanje – neologizem svetlopisje (ki ga je skoval Janez Puhar),

Foto: Dejan Tonkli

o splošni razširjenosti in priljubljenosti fotografije v tedanjem času pa je zapisal: "Na vseh vogalih, ako prideš v mesto, vidiš kupe podob /.../, ki te vabijo, da stopiš v umetnikovo delavnico, pa si daš za majhen denar posneti svoj obraz ... Umetniki potujejo celo po deželi, po mestih in kmetih, da fotografirajo ljudi in kraje."

Praznično vzdušje je na odprtju dopolnjevala pesem pevskega zbora iz Skornega pod vodstvom Vesne Pirečnik. Razstava bo na ogled do konca decembra.

Milojka B. Komprij

Samostan v Gornjem Gradu

Konec novembra je bila v Mestni galeriji Šoštanj predstavljena monografija dr. Toneta Ravnikarja Benediktinski samostan v Gornjem Gradu (1. del). Monografiji na pot je nekaj besed v imenu založbe Znanstvenoraziskovalnega inštituta dr. Franca Kovačiča Maribor spregovoril urednik dr. Darko Friš. Monografija, po oceni dr. Antona Ožingerja, uspešno zapolnjuje vrzel pri spoznavanju monarhistične zgodovine na slovenskih tleh.

Avtor se v svojem raziskovalnem delu ukvarja z zgodovino samostanov t. i. starih redov. Zgodovina edine benediktinske opatije, ki je delovala na Slovenskem, v Gornjem Gradu še ni bila obdelana oziroma je avtorjev nov pretres originalnih virov še kako pomemben. Monografija je razdeljena na 8 poglavij; v uvodnem nas avtor seznanj z ustanovitvijo opatije, to je 7. aprila 1140. leta. V drugem poglavju nas seznanj s časom, prostorom in dogajanjem v okolju, kjer je deloval samostan. Večjemu razumevanju delovanja in sami zgodbi samostana je namenjeno tretje

poglavje, v katerem dr. Ravnikar raziskuje nastanek farne mreže na Savinjskem. Četrto poglavje je namenjeno prvi polovici 13. stoletja in poskusu ustanovitve škofije v Gornjem Gradu. Pomembno je peto poglavje, saj razkriva prizadevanje patriarha Bertolda za ustanovitev Škofije Gornji Grad. Škofija se je utrjevala in širila v drugi polovici

13. stoletja. Odgovoru na vprašanje, kako je bila v precepu med odvetniki grofi Vovberški in deželnim knezom ter kasnejši utrditvi svobodnih Žovneških kot samostanskih odvetnikov, pa posveča avtor sedmo in osmo poglavje. Monografija je kljub zahtevni temi napisana berljivo in zanimivo, dr. Tone Ravnikar je z njo ponovno potrdil sloves poznavalca dela zgodovine srednjega veka,

Foto: AK

katero uspešno raziskuje tudi v ostalih svojih delih.

Vsekakor nam monografija Benediktinski samostan v Gornjem Gradu dr. Toneta Ravnikarja razkriva in pojasnjuje veliko nepojasnjenih dejstev in dogodkov, ki jih lahko uporabimo pri prepoznavanju zgodovine na slovenskih tleh.

Milojka B. Komprij

Mamoo-ti

Da so Mamoo-ti res ta pravi improvizatorji, so dokazali tudi sredi decembra v šoštanjškem kulturnem domu. Štirje »mamuti« Matej Mraz – oče skupine, Miha Šilc, Vid Hrovat in Žan Goltnik so dodobra ogreli in nasmejali občinstvo. Skupina, ki v različni zasedbi deluje od leta 2006, deluje na principu improvizacije situacij in ljudi, ki jih zanje sproti ustvarja občinstvo, tako da teče sodelovanje ves

čas igre. Dokaj nenavadno še za marsikoga, a zagotovo nekaj posebnega in kot nalašč za praznični čas. Malo so se ponorčevali, veliko igrali, še več improvizirali in ura in pol njihovega nastopa je minila, kot bi mignil. Večina članov skupine igra tudi v gledališču Velenje.

MBK

Foto: arhiv

Zvok Hotenj

Šaleško literarno društvo Hotenja je uspešno zaključilo leto 2012 z izdajo že enaindvajsetega zbornika Hotenja, tokrat v zvokovni preobleki. Dvajset številčk zbornika, od prve izdaje v letu 1982, je združilo med platnice številne avtorje, predvsem iz Šaleške doline. V zadnjih dveh letih so Hotenja izšla v obliki fragmentov, dokaj posrečena in, kot kaže, tudi dobro sprejeta oblika izdaje zbornika, kjer ima v bistvu vsak avtor »svojo izdajo«.

Ideja za izdajo enaindvajsete številke zbornika v obliki zvočnega zapisa je nastala v okviru uredniškega odbora Peter Rezman, Ivo Stropnik, Tatjana Vidmar in Milojka B. Kompreg in se je razvijala skozi vse leto. Nastal je zvočni zapis šestnajstih avtorjev, tokrat samih domačih ustvarjalcev.

Priloga zgoščenke, ki jo je oblikovala Opa celica in je bil posnet v studiu Radia Velenje

Foto: Dejan Tonkli

s tehnikom Marjanom Slapnikom, je tudi zloženska, na kateri je zapis literarnih prispevkov v klasični obliki, tako da je zadoščeno vsaki obliki literarnega uživanja. Predstavitev je bila na Miklavžev dan v velenjski knjižnici. V kulturnem dogodku je sodelovala tudi glasbena šola Velenje, mentorica Monika

Krajnc Štih, Laura Vauh, Zala Javornik, Jure Podvratnik in Mihael Hrustelj, moderator Jože Krajnc je odlično opravil svoje delo, kakor tudi interpretira tekstov Boštjan Oder in Željka Gaber.

AK

Ikone v Domu sv. Jožefa

Alimpije Košarkoski, slikar, ikonopisec iz Šoštanjca, se je v začetku decembra s svojimi deli predstavil v Domu sv. Jožefa v Celju. Razstavljal je skupaj z Dušanom Neskovićem iz Srbije, razstavo je pripravilo Srbsko kulturno društvo iz Maribora. Svečanost trenutka je bila še večja zaradi visokih gostov, ki so počastili odprtje: škof Stanislav Lipovšek, ki je bil osrednji govornik, pravoslavna duhovnika Savo Kosojević in Milan Duduković ter ogromno ljubiteljev slikarstva in ikonopisja. V kulturnem dogodku je sodeloval zbor zaposlenih doma in Radmila Radojević.

Postavitev razstave je bila v rokah Rada Bakračevića, ki je bil vidno ponosen na projekt, ki je nastajal kar nekaj časa.

Razstava bo na ogled do 6. januarja.

Alimpije Košarkoski je s svojimi ikonami spet prijetno presenetil. Likovno kritiko je za tokratno razstavo napisal publicist Drago Medved. Avtor ni pozabil na svoje gostitelje, poleg škofa Lipovška je s svetima podobama obdaril tudi vodjo doma Jožeta Planinška.

Sam dogodek je prevevalo izredno dobro vzdušje. Lepo je bilo videti mnoge Šoštanjčane, tudi dekana Jožeta Pribožiča, in lepo je bilo videti domačega umetnika, kako se mu uredničuje pot, ki jo je začel sicer v zrejšem

Foto: arhiv

obdobju svojega življenja, pa zato toliko bolj prepričljivo in uspešno.

MBK

Jaslice

V PV Centru starejših Zimzelen v Topolšici so postavili na ogled dvoje jaslic. Prve je, tako kot lani, postavil domačin Tine Volk, član Društva ljubiteljev jaslic Slovenije. Skupaj s Tonetom Perovcem sta cel teden ustvarjala pravo mesto Betlehem v malem. Druge jaslice je letos ustvarila gospodinja Ana Sedar. Narejene so s polstenjem iz ovčje volne. Oboje jaslice bodo na ogled do svečnice.

Z dejavnostjo polstenja so se v PV Zimzelen začeli intenzivno ukvarjati oktobra. Pri iskanju primernih programov, v katere bi lahko aktivno vključili stanovalce centra, sta se dve sodelavki udeležili mednarodnega festivala polstenja v Selnici ob Dravi ter tečaja suhega in mokrega polstenja. Uporabnost izdelkov in primernost dejavnosti sta vodstvo centra prepričali, tako

da so v PV Zimzelen novembra organizirali delavnico suhega polstenja. Nanjo so povabili ženske, ki rade ustvarjajo z volno in rokami. Prišlo jih je 21, delavnice pa so se udeležile tudi gospodinj/strežnice. Slednje so nato v to prijetno ročno spretnost, pri kateri mehka ovčja volna, umirjene barve in prosta pot za ustvarjalnost spodbujajo vse čute, uvedle tudi nekaj stanovalk in stanovalcev.

Polstenje ima terapevtske učinke. Krepi ročne spretnosti, umirja um. Zato je primerno za vse starostne skupine; začenjajo že triletni otroci, srednja generacija ustvarja uporabne izdelke, pri starejših pa je prijetna popestritev prostega časa, ki pomirja in daje občutke ugodja. Največja radost polstenja je v lepoti in izvirnosti vsakega izdelka. Pri tem je največje navdušenje pokazala gospodinja Ana Sedar, ki se je neutrudno lotila dela in v nekaj tednih

Foto: DJ

pripravila razstavo polstenih izdelkov. Še več: dala je ideji, da bi za letošnjo novoletno okrasitev PV Zimzelen izdelala jaslice ter okraske za osrednjo jelko.

Diana Janežič

Marička z zelenega vrtička

Decembrske dni je v Šoštanju pogrela pravljica o Marički z zelenega vrtička. Po literarni predlogi Iva Stropnika je to lirično igrico za otroke režiral Boštjan Oder in jo skupaj s Sabino Plaznik tudi odigral. Zimska priredba je v četrtek, 15. decembra, v Kulturnem domu Šoštanj dosegla lep odziv, zgodbica pa je poučna in primerna tako za otroke kot tudi za odrasle. Ja, marsikdo bi se lahko kaj naučil od

Šalčka in tete Maričke.

Scena je delo Tanje Skaza in Sabine Plaznik, priložnostno pa je teta Marička tudi Petra Hribernik.

Pa še sladke bombončke so delili ... in dudo posadili pod božično drevo. Vse se da, če sprostimo domišljijo.

AK

Foto: Dejan Tonkli

Zapisani (v) glasbi

Mešani pevski zbor Skorno

Mešani pevski zbor se je zbral pred dvema letoma, leta 2009. Pripravljali so program za dan žena in so se odločili, da bodo nekaj zapeli. Tako so skupaj ugotovili, da pojejo precej dobro, in odločili so se nadaljevati s prepevanjem.

Člani zbora so: Maša Stropnik, Aleksandra Skornšek, Tadeja Skornšek, Klementina Mikek, Larisa Gregorc, Maruša Skornšek, Katica Boj,

Andreja Pirnat, Mateja Jurkovnik, Karmen Skornšek, Tjaša Lesnik, Zala Gumzej, Marija Podvratnik, Marko Podvratnik, Grega Skornšek, Matej Skornšek, Dani Skornšek, Boštjan Oblak, Boštjan Skornšek, David Gregorc, Rado Kompan, Mitja Skornšek, Dejan Palir, Gašper Fijavž in zborovodkinja Vesna Pirečnik.

Zbor prepeva različne pesmi: ljudske, zabavne, cerkvene, razne priredbe za zbor ipd. Nastopajo na različnih prireditvah po Skornem, na raznih otvoritvah cest in igrišč, dnevih državnosti. Nastopili so tudi na otvoritvi spominskega obeležja padlim v vojni v Sloveniji. Nastopajo na proslavah ob dnevu žena, na srečanjih zborov v OŠ ŠOŠTANJ, na prireditvi Pesem v maju na

Foto: arhiv

Ponikvi pri Žalcu, na porokah, »Abrahamih«, mašah pri svetem Antonu, pogrebih in seveda na božičnih koncertih.

Melita Jelen

Minutka četrtič

Novembra so člani ansambla Minutka v Domu krajanov v Lokovici pripravili že svoj četrti tradicionalni koncert ob četrti obletnici delovanja. Zaigrali so kar nekaj svojih lastnih skladb, kot so: Minil je maj, Vrni se pod goro, Življenje se tako obrača, Naj dež skrije moje solze in tudi skladbe drugih izvajalcev. Za pesem Naj dež skrije moje solze, ki sta jo spisala Igor Podpečan in Anka Strith, so posneli tudi videospot, ki se je ravno v tednu prek koncertom začel vrteti na televizijskih zaslonih in so ga zavrteli tudi na koncertu. Snemali so ga

na turistični kmetiji Korošec.

Letošnje leto je bilo zelo dejavno za člane ansambla. Junija so zelo ponosno ponesli slovensko glasbo na narodno-zabavni festival v Nemčijo. Udeležili so se 41. festivala Števerjan, avgusta pa so se udeležili 42. festivala Ptuj. 24. festival narodno-zabavne glasbe slovenskogoriški klopotec Cerkvenjak 2011 je bil zanje še posebej uspešen, saj so prejeli 1. nagrado strokovne komisije.

Na koncertu so gostili tudi ansamble Golte, Pajdaše in Veselo družbo, s katerimi so tudi skupaj zaigrali. Kot posebno presenečenje večera pa je nastopil tudi orkester Minutka.

Foto: arhiv

Vesolja, dobre hrane in pijače ter predvsem dobre glasbe ni zmanjkalo po koncertu še dolgo v noč.

Melita Jelen

Glasbeni poklon Ivanu Napotniku

V prostorih vile Mayer je bila v začetku decembra prireditev, posvečena kiparju Ivanu Napotniku, ki se je pred 123. leti rodil v Zavodnju. Ta kraj je zavzemal v umetnikovem srcu posebno mesto, zato so Glasbeni poklon Ivanu Napotniku, kot se je prireditev imenovala, oblikovali Zavodnjčani, člani kulturno umetniškega društva, ki nosi ime prav po tem akademskem

kiparju, in oktet Zavodnje.

Poleg okteta so ob spremljavi citer zapele pevke tria Gorski cvet, na harmoniko pa je zaigral Uroš Venta.

V imenu organizatorja, Občine Šoštanj, je zbrane pozdravila Alenka Verbič, ki se je vsem zahvalila za obisk in obljubila, da bo prireditev postala tradicionalna.

Tjaša Rehar

Foto: arhiv

Hojahoj, zapoj Pozoj!

Družba Berivka je v začetku decembra izdala zgoščenko za otoke Hojahoj, zapoj, Pozoj. Idejno zasnovano in vodenje gre pripisati Špeli Poles. Ideja zanj je nastala nekaj let nazaj, a se je oblikovala in dograjevala do nedavnega. Slikanice Roka Polesa za otroke so bile podlaga za uglasbitev pesmic, k sodelovanju pa je Berivka pritegnila odlične glasbenike. Jure Pukl, Sašo Šonc, Sanja Mlinar Marin, Saša Lukšič so bili avtorji skladb, izvajalci pa poleg že naštetih Jože Šalej, Tina Žerdin, Janez Marin, Anton Vrzelač, Špela Zamrnik, ki so se jim pridružili še 6 Pack Čukur, Peter Poles, Andreja Ostruh in Simon Gorišek.

Še en CD za otroke, pa kaj!

Ja, pa kaj? Nekaj več! Projekt namreč povezuje avtorje in izvajalce z namenom razvijanja otrokovih sposobnosti in veščin, zato sta

recitatorja besedil iz teh vrst, Bruno Šonc in Jedrt Poles, dva res mlada interpretata. Zgoščenka je namenjena starostni dobi od 3 do 10 let, na njej je enajst humorno in ritmično značajno raznolikih skladb. Za nameček so vse skladbe prevedene in odpete še v angleškem jeziku.

Lokalna kulturna dediščina skozi glasbo, in to za najmlajše. In zakaj Pozoj? Hja, v bistvu gre za bajeslovno bitje, ki pa naj bi domovalo v jezeru, ki bi naj nekdaj napolnjevalo Šaleško dolino. Ampak jezer je zdaj v Šaleški dolini spet nekaj ... torej? Kaj če je v katerem od njih zmaj Pozoj? Upajmo, da je to prijazen zmaj, ki bruha ogenj samo zato, da prižge peč.

No, skratka, CD je že bil uspešno predstavljen v Velenju, in to s pravim zmajem vred! Otroci so uživali ob iskanju zaklada, prelevili so se v mastodonta in plesali vilinski ples. Pravo doživetje in užitek tako za otroke kot starše. Glasba bo del Pikinega festivala v letu 2012, še

Foto: Berivka

prej pa bo predstavljen vrtcem in šolam. Če pa bi ga radi kupili, se pozanimajte na ww.berivka.si.

AK

OPRAVIČILO!

V prejšnji številki Lista sem pod rubriko Zapisani glasbi napačno zapisala ime človeka, ki je člana ansambla Smeh, Žiga Ramšaka, učil igranja na harmoniko. To ni bil Boris Goličnik ampak Robert Goličnik. Za neljubo napako se opravičujem. Melita Jelen

Muzej usnjarstva

piše: Miran Aplinc

Klepeti pod Pustim gradom

Na zadnji četrtek meseca se v Muzeju usnjarstva srečujemo na Klepetih pod pustim gradom. 24. novembra 2011, je bil gost Damijana Kljajiča, voditelja klepetov znani Šoštanjčan Štefan Szabo. Voditelj je na začetku klepeta pozdravil prisotne in na kratko predstavil gosta. Poznamo ga kot starega Šoštanjčana, nekdanj podžupana Občine

Šoštanj, predsednika Turističnega društva Šoštanj, športnika in teniškega zanesenjaka in zaposlenega v Termoelektrarni Šoštanj, ki je vedno pripravljen deliti svojo dobro voljo. In to zadnje je zares znal razdeliti med poslušalce, saj je klepet potekal v zelo vedrem vzdušju. Poslušalcem je nanizal marsikatero znano in manj znano a zanimivo zgodbo šoštanjske preteklosti. Od zapletov v službi in življenjskih preizkušnji, družine do športnih užтков in dogodivščin. Med drugim se je preizkusil tudi kot nogometaš in motociklist, zadnja leta pa ga v veliki meri zaposluje igranje tenisa in delovanje v športnem društvu. Gostitelj klepetov se je ob koncu gostu zahvalil za prijeten klepet, ženi Karolini pa podaril nepogrešljivo rožico, kot znak veselja in podpore,

Foto: arhiv

ki jo daje svojemu življenjskemu sopotniku. Po formalnem delu klepetov se je gostitelj prisotne povabil na potico in osvežitev.

Pravljica v Muzeju usnjarstva in krasitev božične smrečice

V soboto 17. decembra 2011 je v muzeju potekala ustvarjalna delavnica za otroke, ki jo je vodila Katarina Fužir. Voditeljica je z otroki najprej izdelovala božične okraske, nato pa so v čevljarški delavnici prisluhnili pravljici o

pogumnem čevljarju, ki je rešil Šoštanj pred sovražniki. Medtem so bili okraski pripravljene in otroci so še okrasili božično smrečico pred muzejem. Prijetno druženje se je nato nadaljevalo ob klepetu in vročem čaju.

Foto: arhiv

Predavanje in ogled razstave ob 100. letnici smrti dr. Josipa Vošnjaka

Letos mineva 100. let od smrti našega znamenitega rojaka dr. Josipa Vošnjaka. V počastitev te obletnice je od 22.11.2011 v Muzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju postavljena spominska razstava, ki bo odprta do marca 2012. Namen organizatorjev in postavljavcev razstave je bil vzbuditi naše zanimanje za velikega Slovenca dr. Josipa Vošnjaka. Tudi zato je bilo v petek 9. decembra v Muzeju usnjarstva v Šoštanju predavanje v organizaciji Muzeja Velenje in Šaleškega muzejskega in zgodovinskega društva. Z uvodno besedo je dogodek začel Miran Aplinc in na kratko predstavil gosta – predavatelja. Ob tej priložnosti je o Vošnjakovem delu, življenju, političnem profilu in času spregovoril dr. Jonatan Vinkler, kulturni in literarni zgodovinar, urednik in oblikovalec knjižnih izdaj. Predavatelj nam je z izvrstno besedo predstavil čas druge polovice 19. stoletja, to je čas velikih sprememb znotraj Habsburške monarhije in hkratnega vzpostavljanja Slovencev kot političnega naroda. Izpostavil je politični profil dr. Josipa Vošnjaka, ki temelji v nastajajočem slovenskem meščanstvu tega časa. Kot trden liberalca in narodni buditelj se je kljub konservativnim nazorom tega časa, predvsem pa navkljub nasprotnikom udeleževal v politiki, gospodarstvu, področju kulture in literature ter publicistike. Kot spoštovan poslanec v deželnem in državnem zboru dvojne monarhije

ima izjemne zasluge in pomen za Slovence tudi danes. Samozavestna drža in zavzemanje za dobro naroda so osebne lastnosti, ki ga prav gotovo zapisujejo med velike Slovence.

Po koncu predavanja je Vili Gombač iz Ilirske Bistrice na kratko predstavil faksimile knjige dr. Josipa Vošnjaka z naslovom Umno kletarstvo, ki je izšla pri Družbi sv. Mohorja v Celovcu leta 1873. Ob koncu prireditve so se obiskovalci zadržali še ob ogledu razstave in seveda obveznem klepetu.

Foto: arhiv

HFS
AVTOPREVOZNIŠTVO IN SERVISI d.d. VELENJE

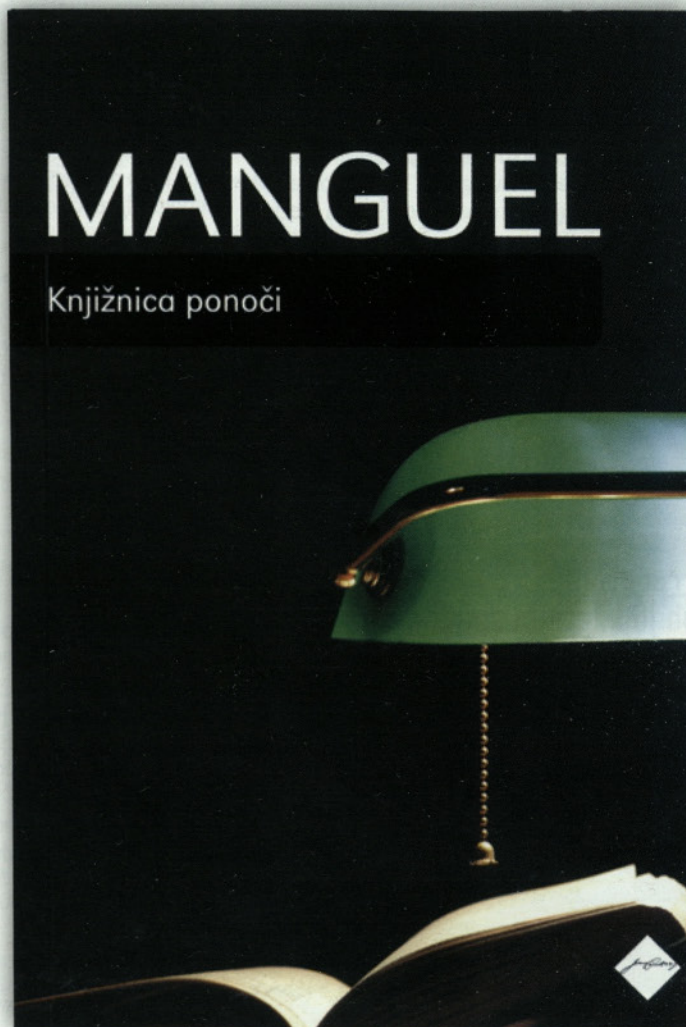
**OBČANOM ŠOŠTANJA VOŠČIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 2012.**

Alberto Manguel

Knjižnica Ponoči

Redkokdaj se med branjem glasno zasmejem. Morda ne berem »pravih« knjig. Tokrat pa sem dobila v roke delo **Knjižnica Ponoči**, ki me je povsem očarala, predvsem pa nekajkrat spravila v iskren smeh. Na nek način sem zopet zajadrala v študentska leta na Oddelek za bibliotekarstvo, kjer smo poslušali predavanja zgodovino knjižnic z levim ušesom, in si zapisovali suhoparne letnice. Žal ta knjiga takrat še ni bila napisana. Predstavljam vam knjigo, ki odpira nove poglede na knjižnico, osebno pa mi je dala zagona za dokončanje nedokončanega. *(Nekateri bodo vedeli za kaj gre).*

Knjižnica ni samo skupek knjig, ugotavlja **Alberto Manguel**. V prevodu letošnje Sovretove nagrajenke Nade Grošelj pred nami zasije enciklopedično poglobljena, hkrati pa tenkočutno humorna študija o drugih življenjih in lastnostih knjižnice. Od raznovrstnosti njihovih ureditev, ki so se v njih porajale skozi tisočletja, prek njihovega prostora, ki so ga knjige slej ko prej vedno zapolnile, do knjižnice kot sence, saj so knjižnice poleg svoje bralca na prvi pogled dostopne in prijazne plati vedno hkrati imele tudi svojo senčno, prepovedano, pa zato nič manj zaželeno drugo plat. Pod pojem knjižnica ne uvršča le javnih bibliotek, ampak tudi zasebne. Avtorja pritegne način zbiranja, kopičenja, iskanja, seveda branja in klasificiranja knjig. Ne le abecedni, ki ga je začel Kalimah, ali vsebinski, principov je brez števila; pisatelj Larbaud na primer je dal vezati svoje knjige v različne barve glede na jezik: angleške v modro, španske v rdeče. Manguel govori o knjižnicah, o katerih vemo malo, kot sta Aleksandrijska in Pergamonska, o milijonarju Carnegieju, ki je daroval serijo stavb za hrame literature, a tudi o onih, o katerih ne vemo nič, kot denimo biblioteka v zaporih Sibirije, iz katere je rasel pisatelj Varlam Šalamov, in ki je vsebovala celo po SZ cenzurirane avtorje, pač po logiki: čemu cenzurirati čtivo tem, ki so že obsojeni? In o trpki knjižnici v koncentracijskem taborišču Birkenau, ki je štela vsega osem do deset del. Da najdemo knjižnice v prestolnicah je samoumevno, osupnemo pa, ko slišimo, da je v puščavskem mestecu Chinguettiju v Mavretaniji s tri tisoč prebivalci, skozi katerega že petsto let vodijo karavane v Meko, pet ali šest družinskih knjižnic, ki hranijo čez deset tisoč zvezkov! A tudi metropolitanske so nepredvidljive. Newyorčan Patrice Moore je desetletje zbiral čtivo in potem končal zasut pod plazom knjig ter revij, dokler ga niso rešili gasilci, ki so kopali dobro uro po 50.000 tiskovinah, da so ga naposled le izvlekli. Obstajajo bibliobusi. Pa ste vedeli, da obstajajo tudi bibliosli? Ti prenašajo knjige v vrečah po odročnih vaseh Kolumbije in vse knjige se vrnejo v dolino nepoškodovane in predvsem uporablja/e/ne. Knjižnica je moč, mit, dom, identiteta, pozaba, delavnica, preživetje, senca, je način bivanja, ki ni nikoli dokončano. Ali kot pravi avtor, rad bi napravil še dva seznama: knjig, ki jih pogrešam in bi jih kupil, ter knjig, ki bi jih rad bral, a ne vem, če jih je sploh kdo napisal. Zdi se, da je Manguel izjemno privlačen prav tedaj, kadar piše o knjigah, ki so se ga dotaknile, se v njem preobrazile in vanj pritisnile pečat subjektivne izkušnje, ki ga ne odtehta nobena stvarna vednost o knjigi. Knjižnica ponoči je obarvana z njegovim potovanjem po velikanski lastni knjižnici, ki si jo je uredil na območju Poitou-Charentes na zahodu Francije, in s knjigami, ki so mu kdajkoli prišle na pot. Začenja se z občudovanjem starih mitov:

babilskega stolpa, ki kaže na človekovo željo, da bi premagal prostor, a je prinesel le zmedo jezikov, in aleksandrijske knjižnice, ki ponazarja željo premagati čas. Okoliščina, da je ta najbrž prva prava knjižnica, skupek vsega tedanjega znanja in modrosti, pogorela, Manguela pekli. Ne razvedri ga kaj dosti niti to, da je egiptovska vlada pred nedavnim zgradila novo.

V knjigi ne manjka zanimivih, včasih na videz majhnih in naključnih podatkov in anekdot, ki pa jih zmora pisatelj odlično povezovati in iz njih izpeljevati pomenljive sklepe.

Na primer: ponavadi imajo države po eno narodno knjižnico, a Italija jih ima bojda kar osem. Morda zato, ker je bil eden prvih, ki se je domislil javne knjižnice, ki bi bila odprta za vse in bi jo finančno oskrbovala država, Francesco Petrarca. V renesansi so k sreči bralci že obvladovali večino tihega branja, drugače bi bilo v knjižnicah kar hrupno. Omeniti namreč velja zanimivost, da je bilo do 10. stoletja v praksi le glasno branje. Danes beremo večinoma tiho, ne vedoč, da je – po mnenju humanističnega učitelja Guarina – glasno branje bolj zdravo kot tiho, saj »bralca izboljša prebavo, ker 'poveča toploto in razredči kri, prečisti vse vene in razširi arterije, za nameček pa ne dovoli, da bi v žilah, ki vsrkavajo in prebavljajo hrano, obtičalo količjak nepotrebne vlage'. Kako jih brati,

je eno vprašanje, drugo bi bilo, kje in kdaj. Henry Miller je »prebral najboljše knjige svojega življenja na stranišču, nekaterih odlomkov iz Uliksa pa po njegovem sploh ni mogoče brati drugje, če jim hočemo iztisniti vso sočnost«. Bolj kultiviranim bralcem, ki se raje umaknejo v knjižnico, Manguel, ki pred nas razgrinja knjižnice najrazličnejših oblik, priporoča tako v obliki kroga v kvadratu. Prijetno vzdušje tovrstne ureditve je sam skusil v knjižnici Salle Labrouste in v čitalnici Britanske knjižnice. Ena najlepših knjižnic nasploh pa je po njegovem Lavrentinska knjižnica v Firencah, Michelangelov »najizvirnejši prispevek k renesančni arhitekturi«. A Manguelovo obzorje se ne omejuje na evroameriško območje, saj je svetovljan. Z enakim zanimanjem in poznavanjem omenja prastare knjižnice v srednjemavretanski puščavi Adrar ter Mogoaško svetišče na zahodu Kitajske, kjer so v 11. stoletju zbrali dobrih petdeset tisoč neprecenljivih rokopisov in slik ter ustvarili »največji in najstarejši papirni arhiv« na svetu.

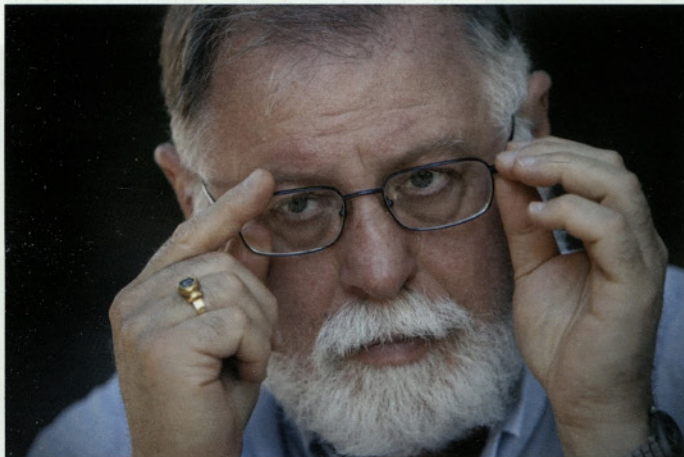
Avtor piše o vseh knjigah, celo takih, za katere ne vemo, ali jih je že kdo napisal, izmišlja si njihove naslove ter vsebine, ker bi jih želel brati, in jih postavlja na police namišljene knjižnice. To nas spomni na Jorgeja Louisa Borgesa, ki je tesno zvezan s pojmom knjižnice. Tedaj, ko je ta slavni pisatelj pri zgodnjih petdesetih oslepel, je postal knjižničar. In med ljudmi, ki so mu odtlej prebirali knjige, je bil tudi mladi Manguel. V Knjižnici ponoči tako najdemo pričevanje o Borgesovem bivališču blizu Plaze San Martin

in njegovi ne prav obsežni domači zbirki knjig, ki je sicer vsebovala precej anglosaške in islandske književnosti, a ne njegovih lastnih knjig; te je znal bržkone na pamet. Znati knjige na izust, hraniti knjižnico v glavi, ljudem ne koristi le v slepoti, temveč tudi v okoliščinah, ko se strahopetne oblasti odločijo knjige prepovedati in sežgati: v nacistični Nemčiji, Sovjetski zvezi, pod vojaškimi režimi v Argentini, Urugvaju in Čilu v sedemdesetih letih in še marsikje drugje.

V delu se avtor dokaj kritično ukvarja tudi z digitalizacijo gradiv in njihovo trajnostjo. Poudarja, da noben elektronski medij ne more nadomestiti knjige. Ne samo kot forme, ampak predvsem psihološkega in zgodovinskega dojemanja knjige kot take. Brez šelestenja listov in delanja zapiskov ob strani po njegovem mnenju ne gre.

Knjižnice so spomeniki, ki ohranjajo spomin – na človeška prizadevanja in iskanja. Zavest o prizadevanjih drugih zbudi v nas apetit po branju vsake knjige, ki bi nam utegnila priti pod roko, apetit, zvezan s hrepenenjem po vednosti in znanju. Branje je mikavno tudi zato, ker je obred ponovnega rojstva, saj vsako brano knjigo obudimo k življenju. Dokler bodo na svetu bralci in pisci, kakršen je Manguel, se zato (starinskim) knjigam ni treba bati pogreba. In še namig: Njegovo knjigo je najbolje brati ponoči, ko vse potihne in nas nič iz tega sveta ne ovira, da ne bi zapluli v knjižni svet; obdani s temo, s knjigo na kolenih, ki je osvetljena in »razsvetljuje« naš obraz, pozabimo celo na smrt.

Pisatelj Alberto Manguel,

gost letošnjega festivala Vilenica, se je leta 1948 rodil v Buenos Airesu, kot sin argentinskega veleposlanika odraščal v Izraelu, zatem živel v rodni Argentini, kasneje v Parizu, Londonu, Kanadi, zadnjih deset let pa stanuje v francoski pokrajini Poitou-Charentes. V resnici je kozmopolit, ne samo na papirju, povsem v duši in knjižnici...pri nas ga šele odkrivamo, pred štirimi leti smo v slovenskem prevodu dobili njegovo uspešnico Zgodovina branja, ki je že razprodana, in ne bi presenetilo, če bi podobna usoda doletela tudi čisto svežo Knjižnico ponoči, Njegovih leposlovnih del pa pri nas žal še ne poznamo.

Jutri preberem še zadnje poglavje. Se že veselim - potem nesem knjigo nazaj v knjižnico. Mislim, da je že rezervirana.

Še eno zadnje poglavje se bliža. Upam da bomo v novo knjigo napisali več lepega kot v to, ki se zaključuje.

Maja Rezman Huremovič

Obletnica

120 let železniške proge Celje - Velenje

Med porogljivim zasmehovanjem gledalcev je George Stephenson, inženir pri premogovniku Killingworth, 27. septembra leta 1825 postavil svojo majhno in primitivno lokomotivo pred vlak, da ga odpelje iz Stocktona v Darlington. Ta dan je prišel v zgodovino tehnike kot rojstni dan železnice.

Avstrija je bila med prvimi državami, ki so začele z izgradnjo železniškega omrežja. Združena dvorna pisarna na Dunaju je leta 1836 dobila nalogo, da ugotovi, kakšna smer železnic bi bila v Avstriji v interesu trgovine in industrije in po kakšnih pogojih naj bi dovolili gradnjo železnice. 20. marca leta 1836 je namestnik generalnega inšpektorja cest predložil poročilo o možnih trasah železnice čez naše ozemlje. Tako so nekaj več kot deset let pozneje, ko je stekla železnica na Angleškem, že zasadili lopate na slovenskem ozemlju za gradnjo proge Dunaj — Trst, najprej na odseku Gradec — Celje, kamor je pripeljal prvi vlak 2. junija leta 1846. V Ljubljano je pripeljal poskusni vlak 18. avgusta leta 1849, slovesna otvoritev pa je bila 16. septembra istega leta. Progo do Trsta so odprli leta 1857, nato pa začeli z izgradnjo tudi drugih prog po slovenskem ozemlju.

SAVINJSKA ŽELEZNICA

Prva zasnova avstrijskega železniškega omrežja iz leta 1854 je usmerjala promet z Dunaja in iz Gradca proti jugu na Zidani Most. Po tej usmeritvi je ostalo področje Savinjske doline, Šaleške doline, Mislinjske doline in Laboške doline brez železniške povezave, čeprav je šlo za gospodarsko razvite predele, ki niso mogli dolgo ostati odrezano od železniškega prometa. Že dolgo je bilo znano, da so v teh dolinah velike zaloge premoga in drugih rudnin ter prostrani neizkoriščeni gozdovi. Tudi na stotine obrtniških obratov bi se lahko razvilo v pomembne industrije, če bi dobili železniško povezavo. Koroški železniški odbor je zato nerad in proti svojemu prepričanju vložil prošnjo za koncesijo priključka na glavno progo južne železnice v Mariboru, čeprav je smatral, da bi mu smer od Dravograda direktno proti Celju bolj ustrezala. Zato ni čudno, da je kmalu zatem vložil še prošnjo za koncesijo železnice Celovec — Dravograd — Celje.

V uradnem programu železniškega omrežja iz leta 1864 med Dravogradom in Celjem ni bila predvidena nobena proga. Pobudo za izgradnjo te proge je dal Mihael Vošnjak, ki je nastopal odslej kot glavni podpornik savinjske železnice. Na njegovo prizadevanje je ravnateljstvo Južne železnice leta 1871 naročilo, naj preuči teren za progo Celje — Dravograd. Vošnjak je že leta 1856 kot mlad tehnik prostovoljno sodeloval pri trasiranju te proge, ko je bila vložena prva prošnja za koncesijo. Sedaj je Vošnjak sestavil izčrpno poročilo, izdelal načrte in jih pospešeno poslal glavnemu ravnateljstvu Južne železnice

na Dunaj. Toda preden so na vseh pristojnih mestih stvar uredili, je izbruhnila borzna kriza in zanimanje za krajevne železniške projekte je hitro splahnelo.

PROJEKT KNITTELFELD - DRAVOGRAD - CELJE - ZAPREŠIČ

Da bi dali lokalni progi več poudarka in povečali upanje na njeno uzakonitev, so celjski Nemci 14. novembra leta 1874 pod vodstvom državnega poslanca dr. Richarda Foregerja in celjskega župana dr. Josefa Neckermanna sestavili spomenico za graditev savinjske proge kot transverzalne železniške zveze, ki bi bila speljana od Knittelfelda mimo Obdacha in Volšperka po Laboški dolini do Dravograda in od tod naprej do Celja ter dalje mimo Rogatca do Zaprešiča. Ta proga naj bi bila del transverzale, ki bi jo zgradili od Čeških Budejovic prek St. Valentina skozi železarska središča Gornje Avstrije in Štajerske. Celjska mestna občina je dobila dovoljenje za tehnična dela za progo Celje — Dravograd in je že leta 1872 naročila trasiranje proge ter izdelavo podrobnega načrta. Prednosti savinjske železnice so bile očitne. Pot iz Celja do Dravograda skozi Velenje je bila dolga 75 km, ovinek čez Maribor pa 133 km. Pot bi se torej skrajšala za 58 km. Ko je celovski odbor zaprosil za koncesijo, mu je šlo predvsem za to, da si za svojo železarsko in plavžarsko industrijo zagotovi dobavo premoga iz premogovnikov lignita iz Velenja, ki bi tako dobila nove stalne odjemalce. Razen tega bi železnica omogočila rentabilno izkoriščanje širnih gozdov zahodnega Pohorja ter poživila

Vesele Božične praznike ter zdravja in zadovoljstva polno novo leto 2012, vsem krajanom in krajanom Šaleške doline kot tudi vsem poslovnim partnerjem, želi kolektiv NIVIG d.o.o. in se vsem zahvaljuje za vaše cenjeno zaupanje.

PODJETJE ZA NIZKE GRADNJE IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO
TER DRUGE STORITVE d.o.o.

AŠkerčeva 20, 3325 Šoštanj
Tel.: 03 / 891 10 03 fax: 03 / 891 10 04 Gsm: 041 / 624 166 e-pošta: nivig@siol.net

usnjarsko in železarsko industrijo ter obrt med Šoštanjem in Slovenj Gradcem. Kljub vsem tem prednostim je avstrijski parlament kratko malo označil savinjsko progo »za malega bolnika«, kateremu ni bilo pomoči. Vsi ti neuspehi Mihaelu Vošnjaku niso vzeli poguma, da ne bi nadaljeval svojega prizadevanja. Da bi poživil akcijo, je sklical leta 1882 v Šoštanju shod interesentov in prvakov, da bi se posvetovali o zgraditvi savinjske železnice. Nato je zopet navezal stike z ravnateljstvom Južne železnice, ki je na njegovo pobudo odredilo, naj začno zbirati podrobne podatke o rentabilnosti predlagane proge.

Toda spet so nastale nove ovire, ki niso dopuščale, da bi železnico zgradili. Južni železnici, ki je bila lastnica proge Maribor — Dravograd — Celovec, predvsem ni šlo v račun, da bi izgubila večino koroškega tovora, ki bi šel po krajši progi prek Velenja proti jugu. Ni kazalo drugače, kakor da se načrt razdeli in se zgradi le delna proga do Velenja. Obenem se je Mihael Vošnjak povezal s privatnim podjetnikom Edvardom Klemensiewiczem, s katerim sta se skupno lotila potrebnih priprav. Z združenimi močmi sta končno dosegla, da sta 21. novembra leta 1889 dobila koncesijo Daniel pl. Lapp (Lapp je bil že od osemdesetih let lastnik velenjskega premogovnika in tovarne briketov) in Edvard Klemensiewicz.

Na progi je bilo razen priključne postaje Celje predvidenih 6 postaj, in sicer Žalec, Št. Peter, Polzela — Braslovče, Rečica ob Paki (kasneje Šmartno ob Paki), Šoštanj in Velenje ter dve postajališči - Petrovče in Pesje. Poleg tega je bil predviden še nakladalni premogovni kolodvor v Škalah. Na progi so morali zgraditi tri mostove čez Pako, katerih konstrukcije so tehtale skupaj 320 ton. Predor Skorno pri 30 km proge je bil dolg 145 m in v dolžini 39 m obzidan. Gradili

so ga 203 dni. Največ delavcev je bilo pri graditvi zaposlenih sredi julija 1891. Takrat je delalo na progi 279 dninarjev in 288 zidarjev in kamnosekov. Vozni park nove železnice je imel 157 tovornih vagonov po 12 ton in štiri 33 - tonske lokomotive. Promet na novi progi se je pričel 27. decembra leta 1891, na progi, ki se je nadaljevala proti Dravogradu pa 20. decembra leta 1899.

V letih 1914/15 so med Celjem in Velenjem vozili štiri pari potniških vlakov, med obema vojnama pa šest parov. Med prvo svetovno vojno proga Celje — Velenje ni bila prizadeta, saj so bile fronte in vojaški transporti daleč. Druga svetovna vojna pa je prizadela med drugim tudi Savinjsko progo. Doživela je več napadov in rušenja objektov, bolj pa je bil poškodovan

odsek med Velenjem in Dravogradom. Po vojni je bilo potrebno železnice čim prej usposobiti za promet pri obnovi porušene domovine.

Največja sprememba na progi Celje — Dravograd je bila leta 1968, v času gospodarskih reform, ko je bil ukinjen promet na progi Velenje — Dravograd (Otiški vrh), malo kasneje pa so 33 km tirov tudi demontirali. Proga je dospela med nerentabilne med drugim tudi zaradi namernega prenašanja nekaterih stroškov na njen račun. Sedaj že precej časa obstajajo težnje in želje po ponovni vzpostavitvi te železniške proge.

Damijan Kljajič, Blaž Verbič, Franci Mlinar

Ilustracija

Foto: Jože Miklavc

120-letnica savinjske železne ceste

Ob letošnji 120-letnici železnice Celje-Šoštanj-Velenje so se v Šmartnem ob Paki ob Martinovem praznovanju in občinskem prazniku spomnili na čas, ko je leta 1891 pripeljal pod goro Oljko in naprej proti Šoštanju do Velenja prvi parni vlak in z njim prvi potniki.

Tako so se tudi tokrat "pripeljali" posebni potniki iz Paške vasi s posebnim spominskim Martinovim vlakom. Tamkajšnji "veljaki ino vaška gospoda" so ob občinskem prazniku v kraju zavetnika in cerkve svetega Martina na Paki veleli izdelati poseben vlak, ki je dal obeležitvi te imenitne obletnice ter martinovanju primerno žlahtnost. Mojstra Florjan Strmšek in Jože Napotnik sta s številnimi pomočniki izdelala izjemen "parni" oldtimer, ki so se ga razveselili tudi vinogradniki, saj je tako spet oživela njihova "kolodvorska postaja", nekoč znana tudi po vsej Zgornji Savinjski dolini. Domačini pa so se veselili tudi dobrega vinskega letnika. Na Martinovo soboto so se številni občani kar preselili v tradicionalno Martinovo vas in predstavili navade in običaje ljudi iz vasi Gorenje, Gneč, Skorno, Mali in Veliki Vrh, Paška vas, Šmartno, Gavce, Slatina, Rečica na Paki, Letuš in Podgora.

Ko se je na osrednjem sejmišču ustavil sam sveti Martin, so razglasili kletarja leta, nato pa so opravili krst mošta, ki je najmanj vino desetletja postalo. Domači folkloristi Oljka in Navihanke so zažgali, hlad pa je spodbudil "cincarje", da so si natočili mladega vina "na zdravje" in veselje ob letošnjem vrhunskem letniku 2011.

Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

ŽELEZNIČAR DARKO HUDOBREZNIK

Darko Hudobreznik ima nenavadno ljubezen. Ljubezen do železnice. Ne do vožnje z vlaki, no ja, malo tudi, temveč do upravljanja z njimi. Pa spet ne kot strojevodja, ne, od nekdanj ga je zanimalo delo kretničarja. Tistega, ki dejansko spravi vlak na pravi tir. Svojo željo je hotel v mladosti uresničiti, a žal mu zdravje tega ni dopustilo. Zato se je zaposlil najprej na Vegradu, nato v Termoelektrarni Šoštanj, a prosti čas in svoje želje je uresničeval in jih še uresničuje z opazovanjem vlakov na železniški postaji Šoštanj. Včasih tudi po osem ur na dan, že več kot trideset let, pravi, in pripoveduje svojo zanimivo zgodbo.

Darko Hudobreznik je rojen v Velunji, del življenja je preživel v Slovenj Gradcu, nato pa se je vrnil v Šoštanj. Že kot fantič se je spoznal z vlaki in kot iz knjige mi niza letnice, da je proga Graz –Celje zaživela leta 1846, 2. junija naj bi pripeljal prvi vlak. V Ljubljano baje tri leta kasneje. Pripoveduje mi o Borovniškem viaduktu pri Ljubljani, baje najlepšem in najdaljšem, ki je bil postavljen do leta 1857, ko je bila zaključena gradnja. Nekaj stebrov je še videti, čeprav je bil v drugi svetovni vojni porušen. In seveda o vlaku, ki je 24. decembra 1891 prisopihal v Šoštanj, 120 let bo dopoljenih te dni. Na vlaku je pisalo da pelje za Šoštanj in Topolšico, ja, Topolšica je bila že zelo znana. Najprej je seveda prisopihal tovorni vlak in nato potniški. Za izgraditev proge naj bi bila med drugimi zaslužna Mihael Vošnjak in Danijel

Lap. Tudi podatek, da je bila proga iz Velenja do Dravograda odprta 20. decembra 1899, že prej pa je bila postavljena proga Lavamuend–Dravograd, strese tako mimogrede. Kakor da ne more skriti razočaranja ob še živem podatku, da je bila proga Velenje–Dravograd okoli leta 1970 ukinjena. Darko verjame, da zaradi prehudih stroškov vzdrževalnih in obnovitvenih del. Tudi to mu ni neznano, da je bila za progo Celje–Velenje najprej predvidena ozkotirna železnica in tudi o to, kje je bila pozna. Izola–Poreč, na primer. Tise so odstranili, a po tunelih med Strunjanom in Portorožem se zdaj vozijo s kolesi in hodijo peš.

Ja, Darko je kot živa enciklopedija o železnicah. Včasih je v Šoštanj na dan pripeljalo in odpeljalo 10 tovornih vlakov, zdaj samo eden. Tudi po tem se vidi, da je usnjarska tradicija zamrla, ostala podjetja iščejo druge prevozne poti. Še vedno pa pripelje 12 potniških vlakov in ravno toliko odpelje. Samo ob nedeljah ni nobenega tovornega vlaka več, ukinjeni so bili po letu 1991.

Gospod Hudobreznik je tudi član društva ljubiteljev železnic, v Celju imajo sedež. Njim je podaril tudi svojo maketo vlaka Pavlihe, doma nima dovolj prostora. Kljub temu ima doma maketo v velikost dva krat dva metra. Maketa z oznako H0 in vse na njej je prilagojeno tej dimenziji, kakor je tudi vse ročno izdelano. Vse najmanjše podrobnosti so sad Darkove ljubezni do železnice. Nekaj časa že ima računalnik. Ure in ure rešuje zapletene prevoze iz virtualnega dispečerskega centra. Pogreša, da ni slovenskih

iger na temo železnice, tako pa se poigrava z reševanjem zapletenih situacij v mednarodnem prometu. Ure in ure preučevanja železniškega prometa na šoštanjski železniški postaji niso bile zastoj. Darko bi dobesedno lahko vodil promet. Enkrat mu je bilo to tudi dano. To s ponosom, a tudi zadržkom to pove. Da ne bi imel kdo sitnosti zaradi tega. Kakor tudi noče govoriti o tem, da se je kdaj pa kdaj peljal s strojevodjem. Tudi v Avstriji.

Kot rečeno, tudi potuje. Do Bolgarije, Sarajeva, Bratislave in veliko, veliko po Sloveniji. Tudi z muzejskim vlakom, tistim, ki gre iz Bohinjske Bele ... Žal mu je, da ob 120-letnici proge Celje–Velenje ne bo nobene slovesnosti. Niti posebnega vlaka. Ni razumevanja za te vrste nostalgijo, pravi. Moti ga, ker se o železnicah ne napiše kaj dobrega, samo kadar je kakšna nesreča ali pa kakšna afera, a bi si tudi dobri železničarji zaslužili kakšno lepo besedo.

Darko Hudobreznik je železničar. Res mu kruh ne režejo Slovenske železnice, kar je škoda predvsem zanje. Težko, da bi še kje našli človeka, tako predanega tej stroki. Darko je železničar v vsej svoji biti. Pravi, da noben denar ne odtehta občutka veselja, ko mu iz mimo bežečega vlaka salutira strojevodja ali ga na postaji kot sebi enakega pozdravi prometnik. Tisti, ki ga poznajo, ga spoštujejo zaradi njegove vztrajnosti na poti, ki mu jo je izbralo življenje.

Milojka B. Komprej

Foto: Dejan Tonkli

Odbojka

Kot je bilo pričakovati, so mini odbojkarice na finalnem turnirju Liga žoga miga v Mislinji le še potrdile drugo mesto, na katerem so bile trdno zasidrane že od samega začetka. Rezultat je odlična popotnica za DP (državno prvenstvo), ki se bo pričelo že prvo soboto prihajajočega leta. S tekmovanji na DP pa so 10. decembra pričele deklice v mali odbojki. Ker je v klubu deklic v tej kategoriji zelo veliko, smo se odločili za sodelovanje dveh ekip na DP.

Ekipo Kajuh Šoštanj I sestavljajo deklice letnik 1999. Na prvem turnirju v Braslovčah so odlično opravile svoje delo in se brez težav uvrstile v 2. krog rednega dela.

Ekipo Kajuh Šoštanj II sestavljajo deklice letnik 2000 in mlajše. V Preboldu so se na prvem turnirju predstavile povsem solidno, vendar so imele proti starejšim nasprotnicam kaj malo možnosti. Tekmovanje tako nadaljujejo v 1. krogu repasaža.

Prvi del DP – kvalifikacije pa končujejo starejše deklice. V svoji kvalifikacijski skupini se z ekipama Alianse in ŽOK Mislinje borijo za prvi dve mesti, ki vodita v A ligo. Če jim ne uspe, bodo spomladanski del DP nadaljevale v B ligi.

Breda Goltnik

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Peto mesto za Lokovico

V soboto 19. novembra je v Vodichah potekal 10. državni kviz gasilske mladine Slovenije. Po predhodnem občinskem in regijskem tekmovanju so se na državni nivo iz GZ ŠD uvrstile ekipe PGD Škale in PGD Lokovica v kategoriji mlajši pionirji.

Na državnem tekmovanju je ekipa PGD Škale dosegla 12. mesto, člani ekipe PGD Lokovica pa odlično 5. mesto, kar je dobra motivacija za naprej. V nadaljevanju jim želimo še veliko dobrih rezultatov, njihovi mentorici Karmen Ledinek pa vse pohvale za dobro delo z najmlajšimi.

Melita Jelen

Foto: arhiv

Plezalec

Kilian Čop je učenec 6. razreda Osnovne šole Šoštanj, živi pa v Pesju pri Velenju. V letošnji plezalni sezoni je v svoji kategoriji na državnem prvenstvu dosegel tretje mesto v balvanskem plezanju in četrto v težavnosti. Odličen uspeh, ki mu je botrovalo malo smole oziroma boleznin in poškodb, ga ni povsem osrečil, saj je pred zadnjimi tekmami kazalo celo na višje uvrstitve. A kot športnik se očitno zaveda, da je za uspeh poleg pripravljenosti in znanja potrebno še kanček več, na katerega včasih ne moremo vplivati. Zato mu lep uspeh vseeno prinaša zadovoljstvo in hkrati izziv za priprave na novo sezono.

Kiliana pa poleg plezanja zanimajo tudi druge stvari. Njegov nemirni duh se ne ustavi samo pri eni stvari. Rad preizkuša kaj novega, zato je njegova ustvarjalnost kljub mladosti že vidna. Med drugim ga zanimajo lego sistemi, predvsem robotika. Rad bere zgodovinske knjige in knjige o tehniki, privlačijo ga stripi. Ne samo da jih bere, tudi riše jih, zaenkrat še bolj zase in za svoje prijateljčke, a skoraj zagotovo ne bo ostalo samo pri tem. Poseben izziv so mu lutke. Živi v ustvarjalni družini, kjer sta mu prvi vzor mama Alice, ki vodi Lutkovno gledališče Velenje, in seveda ati. Zato posega v to vejo umetnosti z izdelavo lutk in ustvarjanjem novih likov. Trenutno dela dve lutki, eno bo podaril dedku, ki pride za božič na obisk iz Prage. Pri izdelavi se preizkuša tako z materiali kot z oblikovanjem osnovne ideje. Že zelo mlad se je vpisal med soustvarjalce odmevne lutkovne serije Notkoti.

S plezanjem je začel v tretjem razredu osnovne šole. S prvimi gibi, lahkimi

Foto: K.Č.

vzponi. Zanimivo, da prizna, da ga je bilo v šolski telovadnici pri gledanju stene za plezanje strah. Nekoliko preveč zrelo se sliši, da se je Kilian plezanja lotil ravno zaradi tega. Da premaga strah. A očitno je res tako, saj je po prvih poizkusih in tudi neuspehih strah premagal. Zdaj, pravi, čuti samo še tremo.

Kilian je član Šaleškega alpinističnega odseka, kjer trenira pod vodstvom Gorazda Hrena in v zadnjem času tudi Aleksandra Stopinška, ki ga trenira v Laškem. Treninge ima trikrat na teden, od januarja pa se je udeležil

8 tekmovalj na državnem nivoju in 7 v vzhodni ligi. Skupne točke mu prinesejo končne uvrstitve. V veliko pomoč mu je družina, še posebej oče Kajetan, ki ga spremlja na vseh tekmovanjih in tudi treningih.

Plezalci morajo poleg gibčnosti in spretnosti obvladati predvsem tehniko. Naj se sliši še tako čudno, ampak več kot v rokah morajo imeti znanja v nogah. Predvsem pa v glavi, seveda, saj gre za izredno koncentracijo, napačna stopinja je lahko usodna. Plezalca varuje na vrvi sotekmovalec, kateremu mora seveda zaupati. Kilian govori o sami tehniki plezanja povsem sproščeno, očitno dobro obvlada terminologijo in seveda sam potek plezanja. Bolj kot plezanje v panogi težavnosti, kjer gre za osvajanje višin, mu leži balvansko tekmovalje, kjer pridejo do izraza gibi. V naravi raje in bolje obvladuje težavnost.

Kar nekajkrat je v tej sezoni stal na stopničkah. Prvo mesto v Škofji Loki na državnem prvenstvu, kjer je bil prvič sam na prvem mestu, mu veliko

pomeni. Predvsem potrditev, da zna in zmore. V klubu, kjer jih je samo sedem, dva dečka in pet deklic, tekmuje na državnem nivoju. Letos zaključuje s kategorijo cicibani in prehaja v kategorijo mlajši dečki, kjer bo tekmoval z leto starejšimi. Kako bo januarja, ko se začnejo treningi za vzhodno ligo in predvsem državno prvenstvo, ta trenutek ne ve, ve pa, da bo zagotovo tekmoval. Njegova vzornika, oba odlična plezalca, sta Kilian Fischhuber in Čeh Adam Ondra.

Mlad športnik torej, pred katerim je strma (dobesedno) pot vzponov in padcev. Kljub temu da se zdi, da dokaj sproščeno sprejema svojo športno dejavnost, je v njem ravno prava mera tekmovalnosti in vztrajnosti. Kombinacija torej, ki je dobra osnova za njegov nadaljnji razvoj in uspehe na poti, ki si jo je izbral.

Milojka B. Komprej

Tek Sv. Barbare

V nedeljo, 4. decembra 2011, je Športno društvo Skupine Premogovnik Velenje priredilo 7. tradicionalni štafetni tek Sv. Barbare, ki je potekal v okolici Škalskega jezera v Velenju, po tekaških poteh okoli ugrezninskih jezer Premogovnika Velenja. Skupno je tekmovalo kar 58 ekip oziroma 232 tekačev.

Start teka mešanih ekip na 13-kilometrski progi je bil pri pomožnem stadionu ob 10. uri. Vsaka ekipa je štela 4 člane, od teh je morala biti vsaj ena ženska članica. Tekmovalje je potekalo v absolutni kategoriji ter štirih posameznih kategorijah: kategorija atletskih klubov in šol, kategorija do 119 let, kategorija od 120 do 199 let in kategorija nad 200 let skupne starosti vseh štirih tekačev.

Zmagovalci absolutno so bili AK Velenje (S. Kurmanšek, J. Smonkar, J. Kramer in K. Kolar) s časom 47:11, sledil je Koroški atletski klub (B. Fužir, P. Lihtenegger, T. Glavič in T. Grilc) s časom 47:54. Tretje mesto absolutno so osvojili ŠRK Celje – ledolomilci (S. Ivančič, D. Čičič Ocvirk, N. Butala in A. Pudgar) s časom 48:53.

V imenu organizacijskega odbora je Robert Lah povedal, da je udeležba v letošnjem letu rekordna.

Tradicijo teka bodo nadaljevali tudi v prihodnjih letih, saj se je tek že tako dobro prijel med tekači, da so ga vpisali v svoj osebni tekaški koledar, kar je za organizatorje zelo spodbudno in jim daje zalet za organizacijo prihodnjih tekov sv. Barbare.

Stane Meža, gonilna sila teka sv. Barbare, ki tudi sam teče že 19 let, je ob tem povedal, da ga veseli število prijavljenih, kar je za rekreativni tek več kot odlično in potrjuje dejstvo da je tek sv. Barbare eden večjih v poplavi rekreativnih tekov v Sloveniji: »V Športnem društvu Skupine Premogovnik Velenje bomo tudi v prihodnje nadaljevali s tem tempom in prislunili trendom na področju rekreacije. Letos smo več pozornosti

Foto: arhiv PV

posvetili prireditvenemu prostoru, ki je bil zelo lepo pripravljen.« Za prihodnja tekmovalja si je zaželel, da bi se še več nekdanjih sodelavcev in sedanjih upokojenih »kameradov« udeležilo teka sv. Barbare, saj jih kar nekaj vsakodnevno teče okoli jezera.

Vsak od tekmovalcev je prejel spominsko medaljo, topel obrok in čaj. Prve tri ekipe v absolutni kategoriji so prejele pokal in medalje. Medalje so prejele tudi prve tri ekipe po tekmovalnih kategorijah. Najmlajša in najstarejša ekipa sta prejeli praktična darila. Za udeležence teka so organizirali tudi podzemno pustolovščino oziroma brezplačen ogled Muzeja premogovništva Slovenije.

PV

Planiranje, načrtovanje in iskanje rešitev

V mesecu novebru je vodstvo Rodu Pusti grad Šoštanj sestankovalo na Slemenu. V prijetnem zavetju doma Lučka smo iskali rešitve in dolgoročno strategijo taborniškega društva. Ob dobrem delu z otroki tudi v prihodnje in še tesnejšem sodelovanju z lokalno skupnostjo smo si zastavili tudi nov cilj društva. Nikakršna skrivnost ni, da v Šoštanju delujemo že več kot 50 let in da smo društvo, ki se največ ukvarja z mladimi v Občini Šoštanj, saj naše članstvo šteje blizu 200 otrok.

Za svoje člane organiziramo in izvajamo številne dejavnosti skozi vse leto. Vse aktivnosti, ki jih pripravljamo za naše člane, so plod prostovoljnega dela peščice dijakov, študentov in drugih posameznikov, ki skoraj ves svoj prosti čas namenjajo taborništvu.

Največja želja vodstva in članov rodu je, da bi imeli svoje lastne prostore v Šoštanju ali v bližnji okolici. V prihodnje si želimo najti prostor ali zemljišče, primerno za izvajanje naše dejavnosti. (večnamenski prostor, manjša hiša, kočica ali zemljišče v bližini gozda). Ob izpolnitvi te naše že večletne in največje želje bi naše delo dobilo nov zagon in nove možnosti. Za vzor si lahko vzamemo druga taborniška društva, ki imajo svoje taborniške domove v mestu ali v naravi. Žal, naše društvo ni med njimi, saj prostorov za izvajanje svoje dejavnosti nimamo in smo vezani na OŠ Šoštanj, ki nam nudi zavetje že vrsto let in smo ji za to tudi neizmerno hvaležni.

V vodstvu rodu verjame, da je naše delo opaženo in cenjeno in da bodo v prihodnosti za naše delo in cilje imeli še kaj več poslušalcev tudi v lokalnem okolju.

SiNi

Foto: SiNi

Iš piš ti loviš!

zbrala: Špela Poles (junij 2011)
povedala: Marija Janežič
ilustriral: Rok Poles

Pošljite izštevanko, ki se jo spominjate na naslov: is.pis.ti.lovis@gmail.com

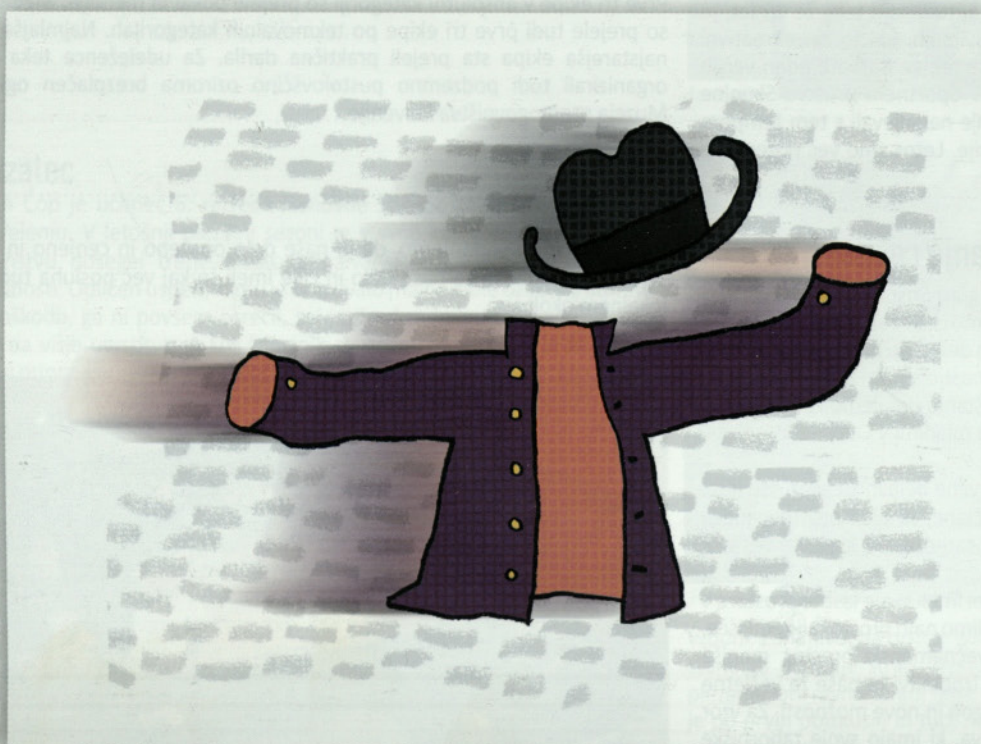
Ljudska izštevanka

Živel je en grof,
imel je na riti en knof.
Se je v štor zeletu,
pa mu je še tist odletu.

Ljudska izštevanka

Židana srajca,
črn klobuk.
Veter popiha,
odpihne vse skup.

FOTOREPORTAŽA

Veselo nedeljsko popoldne

Kulturnica Gaberke je 27. novembra v dvorani PGD Gaberke pripravila prireditev Veselo nedeljsko popoldne, kjer so nastopili pevci in glasbeniki iz Gaberk in okolice. Polna dvorana ljudi je uživala ob zabavnem programu, ki ga je povezovala Aleksandra Zajc.

Foto: A.Grudnik

Velenje

Sp Do 35

LIST

2011

352(497.4 šoštanj)

9006116,12

COBISS o

KNJIŽNICA VELENJE

Zavod za kulturo Šoštanj
Trg svobode 12
3325 Šoštanj

*Zopet se poslavlja staro,
malo še, pa gre v kraj,
slabo naj gre kar v šaro,
dobro med spomine vsaj...*

*Skupaj ustvarjajmo
lepe spomine tudi v letu 2012!*

Váš Zavod za kulturo Šoštanj